

پیام مهر

ماهنامه داخلی بانک کشاورزی

سال شصت و نهم

شماره ۱۹۸

پیاپی ۲۹۳

فروردین ۱۴۰۱

دانش، ثروت است

سرمقاله

۳ جوهره پیشرفت

۴ رویداد

راهبرد

۶ چاپکی، تحول، اصلاح فرآیندها

۸ بانک کشاورزی؛ منابع تجاری، مصارف تخصصی

۱۲ سنت حسنه

پرونده ماه: دانش، ثروت است

۱۶ امنیت کامل در محصولات پایه غذایی

۱۸ عزت ملی در گروی رونق تولید

۲۰ حمایت از تولید، تمرکز بر دانش‌بنیان‌ها

۲۱ تمرکز بر توسعه دانش‌بنیان در بخش کشاورزی

۲۲ کارگروه تحقق شعار سال

۲۴ گام زدن در مسیر تولید دانش‌بنیان

۲۸ غذای جهان در دست دانش‌بنیان‌ها

۳۲ تخفیف ۳ درصدی با رویکرد دانش‌محوری

۳۴ فضای امن چون گلخانه

شعبه

۳۸ کارنامه پربار در روزگار کرونایی

گزارش

۴۰ بخشودگی ۱۷ هزار میلیاردی

۴۲ سامانه «پل»؛ پلی به خدمت‌رسانی

۴۴ ۹ هزار میلیارد تسهیلات آبروی‌پروری

۴۶ غرامت به کشاورزان آسیب‌دیده رسید

۴۸ جهش پرداخت در بذور گواهی‌شده

۵۰ رشد ۳۱ درصدی تسهیلات کشت گندم و جو

۵۲ انتظارات بانک مرکزی از بانک‌ها در سال ۱۴۰۱ چیست؟

موفقیت خانواده بانک

۵۴ مدال طلای اکسپوی دبی برای فرزند بانک کشاورزی

۵۵ جایزه جهانی ۵۰۰ هزار دلاری هوش مصنوعی به فرزند بانک کشاورزی رسید

۵۵ ثبت سه اختراع از سوی همکار شعبه پلدشت

رمضان

۵۶ توصیه‌های رمضانیه

۵۸ ۱۰ نماد زیبای رمضان در جهان

۶۰ جهانگردان، رمضان ایران را چطور دیدند؟

۶۲ خرما، قوت رمضان

۶۴ ماه رمضان، ورزش را فراموش نکنید

پیام مهر

سال شصت و نهم

شماره ۱۹۸ پیاپی ۲۹۳

فروردین ۱۴۰۱

صاحب امتیاز: بانک کشاورزی

مدیرمسئول: اکبر کاظمی

مدیر اجرایی: احمد بهرامی

همکاران این شماره: محمود بیگی، محمدمهدی بقائی و علی اصغر غلامزاده

نشانی: تهران، بزرگراه جلال‌آل‌احمد، نبش خیابان پاتریس لومومبا، شماره ۲۴۷،

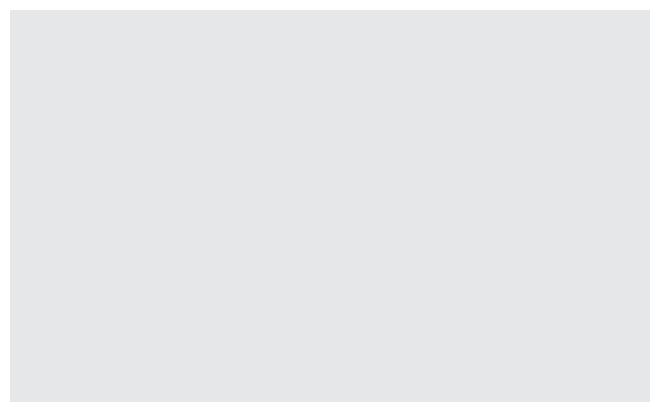
کدپستی: ۱۴۴۵۹۹۴۳۱۶

اداره کل روابط عمومی و همکاری‌های بین‌الملل

تلفن: ۸۸۲۴۵۰۱۰

نمابر: ۸۸۲۴۵۰۰۹

www.bki.ir

۱۸

عزت ملی در گروی رونق تولید

خطمشی های دولت برای تحقق شعار سال در بیانات رئیس جمهور آیت الله سید ابراهیم رئیسی، رئیس جمهور خطمشی های دولت برای تحقق شعار سال را ترسیم و تبیین کرد: محورهای برگزیده سخنان رئیس جمهور که بیانگر رویکردهای دولت در سال پیش روست را از نظری گذرانید:

۶

چابکی، تحول، اصلاح فرآیندها

بازتاب اولویت های بانک کشاورزی در سخنان سرپرست بانک طی ماه گذشته

مهدی رضایی، سرپرست بانک کشاورزی در جمع همکاران به تبیین راهبردها و اولویت های این بانک پرداخت. گزیده ای از سخنان سرپرست بانک در ماه گذشته را مرور می کنیم.

۴۰

بخشودگی ۱۷ هزار میلیاردی

با مساعدت بانک کشاورزی و در اجرای بند خ ماده ۳۳ قانون برنامه ششم توسعه محقق شد

بانک کشاورزی به منظور مساعدت با بدهکاران بخش کشاورزی که دچار حوادث غیرمترقبه از جمله خشکسالی شده اند و در اجرای بند خ ماده ۳۳ قانون برنامه ششم توسعه بیش از ۷۳ هزار میلیارد ریال از مطالبات خود را تعیین تکلیف کرد.

۲۸

غذای جهان در دست دانش بنیان ها

مروری بر تجربه کشاورزی دانش بنیان در سه کشور ژاپن، هلند و چین

به پیش بینی کارشناسان برنامه جهانی غذای سازمان ملل، تا سال ۲۰۵۰ جمعیت به ۹ میلیارد نفر می رسد و برای برآورده کردن نیاز غذایی این جمعیت، باید تولید محصولات کشاورزی به دو برابر افزایش یابد. در چنین شرایطی تنها گزینه، به کارگیری دانش و تکنولوژی در بخش کشاورزی است ...

۶۲

خرما، قوت رمضان

خرما یکی از غنی ترین خوراکی های جهان است که مقادیر قابل توجهی از فیبر، پتاسیم و کلسیم را وارد بدن می کند. حتی در روایات اسلامی هم از زیان پیامبر اسلام به مسلمانان توصیه شده است که روزه خود را با خوردن خرما باز کنند. خرما که از میوه های بومی خاورمیانه و مناطق صحرایی و استوایی است، انواع گوناگونی هم دارد. کربوهیدرات نهفته در خرما، این میوه کوچک را از انرژی سرشار می کند و شما با مصرف آن می توانید هوس استفاده از خوراکی های شیرین را به خوبی در خود کنترل کنید.

۵۲

انتظارات بانک مرکزی از بانک ها در سال ۱۴۰۱ چیست؟

دیدار نوروزی رئیس کل بانک مرکزی، با مدیران عامل بانک های کشور با حضور مهدی رضایی، سرپرست بانک کشاورزی برگزار شد و طی این نشست، علی صالح آبادی رئیس کل بانک مرکزی با تاکید بر انجام نظارت های هوشمند بر عملکرد بانک ها در سال جدید، هفت فرمان مهم به منظور حمایت از رونق تولید، تسهیل و نایق بانکی ...

مقام معظم رهبری:

برای رشد اقتصاد کشور و اصلاح امور اقتصادی کشور، به‌طور قاطع باید به سمت اقتصاد دانش‌بنیان حرکت کنیم.

آتش یکی از آنهاست. آتش شیوه زندگی را تغییر داد، پختن را آموخت، گرم کردن و نور و روشنایی به شب‌های تاریک بشر بخشید. چرخ هم یکی از آنهاست. از همان روزی که انسان چرخ را اختراع کرد، آسوده‌تر زندگی کرد. از همان جا که آموخت می‌توان به‌جای بیشتر کار کردن، بیشتر فکر کرد. انسان اولیه که با دست خالی زراعت را آموخته بود، ساخت ادوات کشاورزی را آغاز کرد و بر همان مسیر پیش رفت تا به امروز...

امروز هم در اساس، کارکرد نوآوری تفاوت چندانی نکرده؛ تنها شکل نوآوری تغییر کرده است. روزگاری بشر با اختراع چرخ و ساخت ادوات کشاورزی، میزان تولید غذا را افزون ساخت و آسایش را برای خود به ارمغان آورد و امروز با کنترل داده‌ها و نهاده‌ها در محیطی امن و حفاظت‌شده به‌نام گلخانه، کیفیت و کمیت را بهبود بخشیده است و در فردایی نه‌چندان دور، شاید منابعی دور از تصور امروز ما برای تولید به مدد بگیرد. اما ذات همان است، بشر دانش را جوهره پیشرفت کرده و بر همان مسیر می‌راند.

سرمقاله

جوهره پیشرفت

برخی اختراعات و اکتشافات بشر، چنان شکل و مسیر زندگی آدمیان بر این کره خاکی را تغییر داده‌اند که خود منشاء نگارش تاریخ شده‌اند:

- اسفند
- فروردین

سامانه پرداخت لحظه‌ای «پل» در بانک کشاورزی راه‌اندازی و امکان انتقال وجه بین‌بانکی با سهولت، سرعت و امنیت بیشتر و به‌صورت لحظه‌ای فراهم شد

اسفند ۱۴۰۰

به مناسبت روز بزرگداشت شهدا و سالروز تأسیس بنیاد شهید انقلاب اسلامی ایران، از خانواده‌های شهدای بانک کشاورزی تجلیل شد

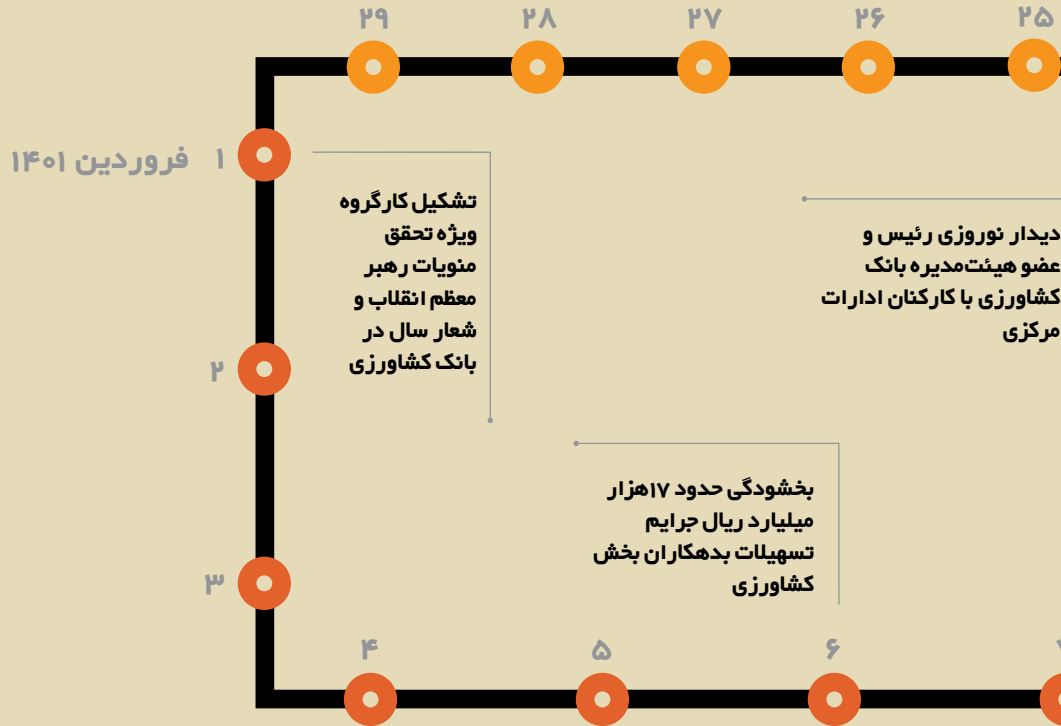
سال شصت و نهم
شماره ۱۹۸ پیاپی ۲۹۳
فروردین ۱۴۰۱

مراسم تودیع و معارفه مدیران قبلی و جدید شعب بانک کشاورزی در استان خراسان رضوی با حضور مهدی رضایی، سرپرست بانک برگزار شد

استارت‌آپ و فناوری NSA Tech (ان‌اس‌ای‌تک) با هدایت حسین نیک‌کار، فرزند حمیدرضا نیک‌کار همکار پیشکسوت بانک کشاورزی استان خراسان جنوبی در رویداد فناوری‌های پیشرفته حوزه هوش مصنوعی و بلاکچین اکسپو ۲۰۲۰ دبی، رتبه اول را کسب کرد

تسهیلات مشمول نرخ سود ترجیحی در سال ۱۴۰۱ در خط مشی بانک کشاورزی اعلام شد

برگزاری نشست بازنگری سند راهبردی و چشم‌انداز بانک کشاورزی در افق سال ۱۴۰۴

۱ فروردین ۱۴۰۱

تشکیل کارگروه ویژه تحقق منویات رهبر معظم انقلاب و شعار سال در بانک کشاورزی

دیدار نرورزی رئیس و عضو هیئت مدیره بانک کشاورزی با کارکنان ادارات مرکزی

بخشودگی حدود ۱۷ هزار میلیارد ریال جرایم تسهیلات بدهکاران بخش کشاورزی

به مناسبت آغاز سال جدید، جمعی از مقامات کشوری و لشکری با حجت الاسلام سید ابراهیم رئیسی، رئیس جمهور دیدار کردند. مهدی رضایی سرپرست بانک کشاورزی نیز حضور داشت

حضور سرپرست بانک کشاورزی در دیدار نرورزی مدیران عامل بانکها با رئیس کل بانک مرکزی

سید محمد تقی شاهچراغی استاندار قم در دیدار با سرپرست بانک کشاورزی، از عملکرد این بانک در امهال تسهیلات کشاورزان خسارت دیده اظهار رضایت و قدردانی کرد.

مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت خدمات پشتیبانی مهر ۷۸ (سهامی خاص) برای بررسی عملکرد شرکت در سال مالی منتهی به ۳۰ آذرماه ۱۴۰۰ برگزار و صورت‌های مالی این شرکت مورد تصویب قرار گرفت.

۲۵

۲۴

۲۳

۲۲

۲۱

۲۰

۱۹

نرخ حق‌الوکاله به کارگیری سپرده‌های مدت‌دار بانک کشاورزی در سال ۱۴۰۱ به میزان ۳ درصد تعیین شد

بازتاب اولویتهای بانک کشاورزی در سخنان سرپرست بانک
طی ماه گذشته؛

چابکی، تحول، اصلاح فرآیندها

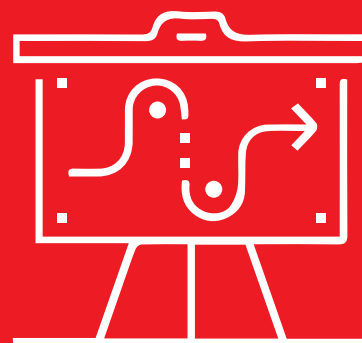
مهدی رضایی، سرپرست بانک کشاورزی در جمع همکاران به تبیین راهبردها و اولویتهای این بانک پرداخت. گزیده‌ای از سخنان سرپرست بانک در ماه گذشته را مرور می‌کنیم.

اهمیت استراتژیک غذا

با توجه به شرایط و جایگاه صنعت غذا و اهمیت استراتژیک آن در دنیای امروز، بانک کشاورزی از جایگاه مهمی در حمایت از کشاورزان و مسائل مربوط به صنعت غذا برخوردار است.

تحول

برای چابکی و اصلاح فرآیندها، با توجه به تغییرات ساختاری و تسریع امور شاهد تحول در این بانک خواهیم بود.

راهبرد

سرمایه انسانی

یکی از مهمترین نقاط قوت بانک کشاورزی نیروهای متخصص انسانی این بانک است.

فناوری اطلاعات

در حوزه فناوری اطلاعات و شرکت‌های دانش‌بنیان، در بانک کشاورزی نیاز به تغییرات اساسی داریم.

معاونت طرح و برنامه

اصلاح ساختار یکی از عوامل مهم و موثر برای چابکی بیشتر در صف و ستاد به‌منظور تحقق و دستیابی به اهداف است؛ ایجاد معاونت طرح و برنامه در مجموعه بانک کشاورزی از جمله اصلاحات ساختاری است که گزارشات مربوط به آن آماده شده است و به زودی اجرایی می‌شود.

اهداف بنیادی

رشد درآمد بیشتر و سطح زندگی بالاتر همه مشتریان به‌ویژه کشاورزان از اهداف بنیادی نظام راهبردی بانک کشاورزی است.

سند راهبردی

یکی از مهمترین شاخص‌های تدوین سند راهبردی بانک کشاورزی، تداوم حمایت از تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین در بخش کشاورزی است. سند راهبردی و چشم‌انداز بانک کشاورزی در افق سال ۱۴۰۴ پس از بازنگری، اصلاح و تایید به واحدهای تابعه ابلاغ خواهد شد و در سال جاری، حرکت همه حوزه‌ها براساس برنامه‌های تدوین‌شده و در چارچوب این چشم‌انداز صورت می‌گیرد.

۹۰ سال کنشگری

بانک کشاورزی، به‌عنوان بانک مردم، در آستانه ۹۰ سال کنشگری، همراهی و پشتیبانی از تولید، همواره بر سه‌پهر اقتصاد کشور درخشیده و نشان خدمت به کشاورزان زحمت‌کش را بر سینه داشته است.

گفت‌وگو با محسن صفدری، عضو هیئت‌مدیره بانک کشاورزی؛

بانک کشاورزی؛ منابع تجاری، مصارف تخصصی

پرداخت قریب به ۹۰ درصدی تسهیلات در بخش کشاورزی، نشان از تخصصی بودن مصارف در بانک کشاورزی دارد؛ به این معنا که بانک کشاورزی در قامت یک بانک توسعه‌ای تسهیلات خود را به‌ویژه به بخش کشاورزی اختصاص می‌دهد. اما در مقابل برای تامین بخش قابل توجهی از منابع مالی خود، مانند بانک‌های تجاری به سراغ بازار و سپرده‌های مردمی می‌رود؛ در واقع بانک کشاورزی شیب منابع شهری را به سمت بخش کشاورزی هدایت می‌کند. پیرامون این فرآیند، چالش‌ها و دستاوردهای آن با محسن صفدری، عضو هیئت‌مدیره بانک کشاورزی ایران به گفت‌وگو نشستیم.

و آسان هم نیست؛ عمده چالش‌های نظام بانکی را چه می‌دانید و به نظر شما آیا بانک‌ها دست‌کم در یک دهه گذشته کارنامه قابل‌قبولی داشته‌اند؟ امروز در اقتصاد کلان کشور ما بانک‌ها شرایط ویژه‌ای دارند. یکی از ابزارهای مهم دولت‌ها استفاده از منابع در اختیار بانک‌ها است که اگر این استفاده بسیار زیاد باشد موجب می‌شود پول پرقدرت (تورم‌زا) شرایط تورمی شدیدتری را به‌وجود آورد. از طرفی با کاهش درآمدهای نفتی ناشی از تحریم‌های ظالمانه و از طرف دیگر ادامه شرایط رکود تورمی، موجب می‌شود نظام بانکی در سطح اقتصاد کلان با مشکلات عدیده‌ای مانند حرکت سپرده‌های ارزان‌قیمت به سمت سپرده‌های گران‌قیمت، افزایش مطالبات غیرجاری، افزایش تقاضا برای تسهیلات بانکی و... مواجه شود.

بانک محور بودن نظام تامین مالی در کشور ما که البته ایراد بزرگی است و باید در جهت تغییر این ساختار حرکت

با نقش و کارکرد سیستم بانکی در اقتصاد ایران آغاز کنیم؛ در اقتصاد بانک‌محور ایران، آیا می‌توان گفت که تحقق اهداف و سیاست‌های کلان اقتصادی در گروی عملکرد بهینه بانک‌هاست؟

سیستم بانکی کشور در تامین و تخصیص منابع اعتباری لازم برای سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف اقتصادی به‌منظور استفاده از ظرفیت‌ها و قابلیت‌های بخش نقش بسیار مهمی ایفا می‌کند. بانک نهادی است که بالغ بر ۹۷ درصد پول و نقدینگی کشور را در کنترل دارد. در واقع نظام بانکی به‌عنوان یکی از مهمترین و کلیدی‌ترین ارکان اقتصاد کشور، نقش شایسته‌ای در رشد و توسعه اقتصادی کشور و بهبود معیشت و رفاه مردم داشته. اقدامات موثر شبکه بانکی کشور منجر به رونق تولید و اشتغال، توسعه ظرفیت‌های تولیدی و رشد استانداردهای زندگی مردم خواهد شد.

البته مسیر نظام بانکی برای نقش‌آفرینی اثربخش در نظام اقتصادی چندان سهل

سنگین‌تر از گذشته شده است. از همین رو علاوه بر تامین مالی، حمایت و مساعدت با بدهکاران، بخشودگی وجه التزام (۶٪) جرایم، امهال مطالبات و همراهی با واحدهای تولیدی فعال، از اقدامات موثر بانک کشاورزی در پشتیبانی از بخش طی سال‌های گذشته بوده است.

پیش‌شرط‌های تحقق برنامه‌های دولت در تامین مالی بخش کشاورزی چگونه در بانک کشاورزی تبیین می‌شود و رویه‌های اصلی بانک برای پاسخگویی به نیازهای واقعی بخش کشاورزی در کدام محورها جای می‌گیرد؟

در بانک کشاورزی هر ساله برنامه‌ها و خط مشی‌ها براساس سیاست‌های دولت و وزارت جهاد کشاورزی به‌عنوان متولی اصلی بخش کشاورزی و نیز براساس قوانین بالادستی، تنظیم و برای اجرا به مدیریت‌ها و شعب ابلاغ می‌شود. عمده این برنامه‌ها در خط مشی اعتباری بانک ظهور و بروز پیدا می‌کند. به‌عبارتی تهیه و تدوین دستورالعمل‌ها و خط مشی‌های حوزه اعتباری بیانگر توجه جدی این بانک به تامین مالی بخش کشاورزی و پشتیبانی از چشم‌اندازها و برنامه‌های توسعه‌ای دولت است. با این حال محورهای عمده این برنامه‌ها مشتمل بر موارد زیر است:

- جمع‌آوری سپرده‌های مردمی از سوی بانک کشاورزی به‌عنوان منابع داخلی بانک.
- وصول مطالبات ناشی از تسهیلات پرداختی سنوات گذشته به‌عنوان ارزان‌ترین و اصلی‌ترین منابع بانک در راستای تامین نیازهای مالی زیربخش‌های مختلف کشاورزی.
- اختصاص منابع اعتباری دولت اعم از اعتبارات وجوه اداره شده و تبصره‌های قوانین بودجه سنواتی، صندوق توسعه ملی و خطوط اعتباری خاص به‌منظور سرمایه‌گذاری در بخش‌های اولویت‌دار حوزه کشاورزی.

یکی از مباحثی که همواره پیرامون بانک کشاورزی وجود دارد، تخصیص و توسعه‌ای یا تجاری بودن بانک است؛ آیا شکل و شیوه منابع و مصارف می‌تواند ابعاد

کنیم شرایطی را به‌وجود آورده که نظام بانکی وظیفه سنگین تامین مالی اقتصاد را عهده‌دار شود. در سال‌های اخیر با توجه به اهمیت موضوعات اقتصادی و در راستای منویات مقام معظم رهبری، نظام بانکی تمام تلاش خود را به‌کار گرفته با تامین مالی به‌موقع، پشتیبانی لازم را از اقتصاد و تولید به‌عمل آورد. علاوه بر این تلاش سیستم بانکی بر این بوده تا با کاهش بروکراسی اداری، رفع تشریفات زائد، همسو با برنامه‌های دولت و مجلس در تحقق اهداف بکوشد. بدون شک امروز یکی از مولفه‌های مهم در اقتصاد کلان تامین مالی مناسب است، تامین مالی که هم به سهولت و هم به شکلی ارزان در اختیار تولیدکنندگان قرار گیرد. این مهم را نظام بانکی برعهده داشته و دارد.

پیرا زیم به کارنامه بانک کشاورزی؛ نقش و کارکرد بانک کشاورزی را چطور ارزیابی می‌کنید؟ هم از نظر اهمیت تامین مالی بخش کشاورزی و هم از منظر عملکرد بانک برای پاسخگویی به نیازهای بخش؟

بانک کشاورزی به‌عنوان تنها بانک تخصصی کشور در حوزه کشاورزی در تامین و تخصیص منابع مالی مورد نیاز این بخش برای ایجاد سرمایه‌گذاری‌های جدید به‌منظور استفاده از ظرفیت‌های موجود و افزایش توان تولید بخش کشاورزی و همچنین تامین سرمایه در گردش و نیازهای جاری واحدهای تولیدی و خدماتی موجود و فعال در زیربخش‌های مختلف از قبیل زراعت و باغداری، دامداری، شیلات و آبزیان، مکانیزاسیون کشاورزی، صنایع تبدیلی و تکمیلی، روش‌های نوین آبیاری، صنایع گلخانه‌ای و... نقش اساسی و مهمی ایفا و سهم به‌سزایی در رشد و توسعه اقتصادی بخش کشاورزی و امنیت غذایی کشور برعهده دارد.

بخش کشاورزی به‌دلیل خصوصیات ویژه‌ای که دارد همواره نیازمند حمایت از جانب دولت‌ها بوده و در سال‌های اخیر که مشکل کم‌آبی بخش زیادی از کشور را متاثر کرده و افزایش قیمت نهاده‌های تولید که به‌دلیل وارداتی بودن و تحت تاثیر افزایش قیمت ارز به‌شدت افزایش قیمت داشته، وظیفه بانک کشاورزی

در بانک کشاورزی هر ساله برنامه‌ها و خط مشی‌ها براساس سیاست‌های دولت و وزارت جهاد کشاورزی و به‌عنوان متولی اصلی بخش کشاورزی و نیز براساس قوانین بالادستی، تنظیم و برای اجرا به مدیریت‌ها و شعب ابلاغ می‌شود

بانک کشاورزی برای تامین مالی حداکثری بخش، تا چه اندازه بر مقوله وصول مطالبات تمرکز داشته و برای بهبود عملکرد در این حوزه چه برنامه‌هایی دارد؟

در فرآیند اصلی بانک نقش وصول مطالبات، بازگشت منابع تخصیص داده شده (از طریق پرداخت تسهیلات) به چرخه مالی بانک و تجهیز منابع ارزان قیمت و تخصیص مجدد آن به مشتریان بخش است. از آنجایی که یکی از محورهای اصلی ماموریت بانک، حمایت از اقتصاد مولد و اشتغال پایدار در بخش کشاورزی است، وصول مطالبات نقش تضمین گردش منابع و تخصیص مجدد آن به واحدهای تولیدی را برعهده دارد. ایفای این نقش در وهله نخست، موجب گردش صحیح و کامل منابع در سطح کشور شده و با حمایت از تولید و پشتیبانی از واحدهای فعال و رفع موانع آنها با رویکرد «راه‌حل محوری» است. از سوی دیگر در شرایط کنونی که به لحاظ رقابت حاکم بین بانک‌های دولتی، خصوصی و موسسات مالی و اعتباری و صندوق‌های قرض‌الحسنه برای جذب سپرده‌ها وجود دارد، اهمیت وصول مطالبات بانک بیش از پیش محرز می‌شود، زیرا با وجود رقبات متعدد بانک، جذب سپرده‌ها بسیار سخت است و استقراض از سیستم بانکی مقرون به صرفه نیست. بنابراین مهمترین، بهترین، ارزان‌ترین و مطمئن‌ترین منبع تامین نیازهای مالی بانک، وصول مطالبات خواهد بود که در واقع طلب بانک از مشتریان اعتباری است. در عین حال نباید از خاطر برد که در سال‌های اخیر با پدیده گسترده خشکسالی و حتی برخی مقاطع وقوع سیل مواجه بوده‌ایم که وصول به‌موقع مطالبات را تحت تاثیر خود قرار داده است.

عملکرد بانک در سال ۱۴۰۰ را چطور ارزیابی می‌کنید؟

در سال زراعی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ متأسفانه مناطق زیادی از کشور درگیر خشکسالی و اوایل سال زراعی جاری نیز مناطقی از کشور با پدیده سیل مواجه بود که بخشی از برنامه‌های بانک را تحت تاثیر خود قرار داد. این عوامل در کنار تداوم وضعیت رکود تورمی هر چند شرایط را برای بانک و رقابت با سایر بانک‌ها سخت نمود، اما

فعالیت بانک کشاورزی را به‌عنوان بانکی که هم فعالیت تخصصی و هم فعالیت تجاری دارد، نشان دهد؟

ویژگی‌های خاصی که بخش کشاورزی دارد موجب شده که مقوله منابع و مصارف در این بانک با بانک‌های دیگر به‌ویژه بانک‌های تجاری تفاوت‌های قابل‌توجهی داشته باشد. به‌دلیل پرداخت عمده تسهیلات در بخش کشاورزی، ما در بخش مصارف تقریباً تخصصی هستیم و ویژگی‌های بخش کشاورزی شرایطی را موجب شده که تسهیلات بانک کشاورزی با حداقل نرخ ممکن در اختیار این بخش قرار گیرد. بانک کشاورزی به‌عنوان بانک تخصصی قریب به ۹۰ درصد از مصارف پرداخت تسهیلات در بخش کشاورزی را برعهده دارد؛ چنانکه مصارف بانک شامل کلیه اقلام هزینه‌ای بانک اعم از هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم و همچنین مصارف تسهیلاتی در بخش کشاورزی و خدماتی و بازرگانی اعم از ارزی و ریالی با رعایت سهم ۹۰ درصدی اختصاص منابع به بخش کشاورزی به‌عنوان بانک تخصصی همواره برقرار بوده است.

از سوی مقابل منابع بانک شامل کلیه اقلام ناشی از درآمدهای مشاع و غیرمشاع بانک، سپرده‌های مردمی، منابع اعتباری ناشی از صندوق توسعه ملی و تبصره‌های قوانین بودجه سنواتی و وجوه اداره شده و خطوط اعتباری خاص در اختیار بانک است.

توازن منابع و مصارف و تجهیز منابع از بخش تجاری و تزریق آن به بخش کشاورزی یکی از راهبردهای اساسی بانک کشاورزی است. کنترل هزینه‌ها و بهبود عملکرد مالی، افزایش درآمدهای مشاع و غیرمشاع از طریق فروش خدمات بانکی، رعایت بهداشت اعتباری از جمله اقدامات موثر برای تامین مالی مورد نیاز بخش کشاورزی در بانک است. بانک کشاورزی همواره در این تلاش بوده است که با کنترل ریسک اعتباری، تقاضای دریافت تسهیلات را از سوی مشتریان اعتباری بخش پوشش داده و با برنامه‌ریزی مناسب مالی، ضمن جذب منابع از بخش‌های تجاری و بازرگانی بتواند پاسخگوی نیازهای بخش کشاورزی باشد.

توازن منابع و مصارف و تجهیز منابع از بخش تجاری و تزریق آن به بخش کشاورزی یکی از راهبردهای اساسی بانک کشاورزی است. کنترل هزینه‌ها و بهبود عملکرد مالی، افزایش درآمدهای مشاع و غیرمشاع از طریق فروش خدمات بانکی، رعایت بهداشت اعتباری از جمله اقدامات موثر برای تامین منابع مالی مورد نیاز بخش کشاورزی در بانک است

که بانک برای اجرای برنامه‌های خود نیاز دارد بتواند اهداف مورد نظر را محقق کند. ما همه عضو خانواده بزرگ بانک کشاورزی هستیم و بدون شک با بی‌تفاوتی یا کم‌کاری برخی از کارکنان این پیکره دچار آسیب می‌شود. لیک در مجموع، به‌منظور نیل به موفقیت‌های حداکثری در بانک توصیه‌های زیر را برای همکارانم در خانواده بزرگ بانک کشاورزی دارم.

- تعامل حداکثری با مشتریان و تولیدکنندگان بخش کشاورزی به‌عنوان جامعه هدف بانک در راستای افزایش سطح پاسخگویی و رضایت‌مندی آنان و تمرکز وجوه ناشی از فعالیت‌های اقتصادی آنها در بانک.

- بهره‌گیری حداکثری از فناوری‌های نوین الکترونیکی در راستای ارزش‌آفرینی برای مشتریان بانک و کاهش هزینه‌ها و افزایش دقت و سرعت در ارائه خدمات بانکی.

- استفاده از خرد جمعی همکاران و مشارکت حداکثری در بانک در قالب گروه‌های کاری منسجم.

- برنامه‌محوری و هدفمند نمودن فعالیت‌های همکاران برای نیل به اهداف عملکردی بانک.

- دانش‌محوری و رعایت اخلاق حرفه‌ای در اداره امور شعب بانک.

- رصد و پایش عملکرد بانک به‌طور مستمر و بازنگری در برنامه‌های کاری برای تسریع در تحقق برنامه‌های کاری بانک.
- تخصیص مطلوب منابع با توجه به اولویت‌ها و نظارت بر مصرف بهینه تسهیلات.

- توجه به موضوع بهره‌وری در بانک و کاهش هزینه‌ها و افزایش سهم درآمدهای غیرمشاع بانک.

- افزایش سهم از بازار بانک در خصوص منابع سپرده‌ای مردمی سیستم بانکی با رویکرد منابع ارزان‌قیمت.

- اصلاح و بهبود فرآیندها به‌منظور تسهیل‌گری در ارائه خدمات مطلوب به مشتریان بانک.

- هم‌راستایی با برنامه‌ها و رویکردهای دولت محترم و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در راستای کنترل نقدینگی و مهار تورم.

هیچگاه رسالت اصلی بانک را تحت تاثیر خود قرار نداد. اگرچه شرایط اقتصادی کشور به دلیل شیوع بیماری کرونا و موارد مربوط به تحریم‌های ظالمانه و همچنین وقوع سیل و زلزله چند سال اخیر وضعیت مطلوبی نداشته، لیکن بانک کشاورزی با تلاش و همت مضاعف همکاران خدوم و سخت‌کوش خود با بهره‌گیری از سیستم بانکداری متمرکز (corbanking) و تحولات دیجیتال موفقیت‌های زیادی در تجهیز و تخصیص منابع لازم و ایفای تعهدات خود در بخش کشاورزی کشور داشته است. این در حالی است که رویکرد بانک خوداتکایی و برداشت حداقلی از منابع بانک مرکزی بوده است. چنانکه تحقق ۷۴ درصدی بهینه‌سازی شبکه شعب براساس برنامه ششم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی دولت محترم، اجرای طرح تکریم مشتریان و ناظرین ویژه بانک و بررسی بهبود عملکرد مدیریت‌ها و شعب بانک به‌طور ماهیانه براساس محورها و شاخص‌های عملکردی از جمله دستاوردهای بانک بوده است.

و در پایان برای بهبود و ارتقای عملکرد بانک و افزایش دستاوردها و موفقیت‌های بانک، چه توصیه‌ای برای همکاران دارید؟

توانمندسازی از طریق آموزش به‌عنوان یک برنامه سازمانی، کارکنان را قادر می‌سازد تا با ارتقای سطح فکری و شغلی خود، ضمن به‌کارگیری موثر دانش و مهارت در راستای اهداف و استراتژی‌های سازمان، بهره‌وری و اثربخشی را افزایش دهند. بررسی میزان تحقق شاخص‌های توانمندسازی کارکنان از طریق آموزش‌های ضمن خدمت، یکی از مهمترین برنامه‌های سازمانی است که اجرای صحیح آن اطلاعات بسیار مفیدی را درباره چگونگی طرح‌ریزی و اجرای برنامه‌های آموزشی در اختیار قرار می‌دهد که مبنای موثری جهت ارزیابی عملکرد واحدهای آموزشی سازمان‌ها پایه‌ریزی می‌کند. برنامه‌ریزی آموزشی با هدف توانمندسازی کارکنان، سازمان را از وجود نیروهای مسئولیت‌پذیر، سازگار، رقابت‌کننده، یادگیرنده و خلاق بهره‌مند می‌سازد.

همکاران عزیز ما باید کار در بخش‌های مختلف شعبه را بیاموزند تا در مواقعی

توانمندسازی از طریق آموزش به‌عنوان یک برنامه سازمانی، کارکنان را قادر می‌سازد تا با ارتقای سطح فکری و شغلی خود، ضمن به‌کارگیری موثر دانش و مهارت در راستای اهداف و استراتژی‌های سازمان، بهره‌وری و اثربخشی را افزایش دهند

دیدار نوروزی رئیس و عضو هیئت‌مدیره بانک کشاورزی با کارکنان ادارات مرکزی برگزار شد

سنت حسنه

در هفتمین روز از سال ۱۴۰۱، رئیس و عضو هیئت‌مدیره بانک کشاورزی به مناسبت سال نو با کارکنان دیدار و گفت‌وگو کردند. وهب متقی‌نیا رئیس هیئت‌مدیره و محسن صفدری عضو هیئت‌مدیره بانک کشاورزی با حضور در ادارات مرکزی این بانک، ضمن تبریک سال نو از تلاش‌های کارکنان در جهت پیشبرد اهداف بانک تشکر و قدردانی کردند. دیدار نوروزی مدیران با کارکنان سنت حسنه‌ای است که هر ساله در ایام نوروز در بانک کشاورزی اجرا می‌شود.

پیام مهر
سال شصت و نهم
شماره ۱۹۸ پیاپی ۲۹۳
فروردین ۱۴۰۱

راهدرد

پیام صبر
سال شصت و نهم
شماره ۱۹۸ پیاپی ۲۹۳
فروردین ۱۴۰۱

دانش، ثروت است

دست‌کم در ربع قرن گذشته، بی‌شمار تحلیل‌ها و گزارش‌های اهالی اقتصاد، پیشرو بودن اقتصادهای دانش‌محور و از دست رفتن اقتصادهای مانده در چنبره سازوکارهای تولیدی سنتی را خبر دادند. عصرزاینده بودن دانش از مدت‌ها پیش آغاز شده بود، اما دوران تعیین‌کنندگی دانش در شکل‌گیری آینده ملت‌ها شاید در ابتدای راه باشد. چنین بود که کشورهای پیشرفته تصمیم گرفته‌اند تنها دانش و اطلاعات را نزد خود به‌عنوان سرمایه نگاه دارند و آنچه را با دست و مواد انجام می‌شود به دیگران واگذارند. دانش، ثروت و وسیله حفظ ثروت و تکتیر آن محسوب شده و خواهد شد. حداقل تا جایی از چشم‌انداز و افق زندگی بشر که فعلا قابل رؤیت است...

پرونده ماه

بازتاب جایگاه و اهمیت بخش کشاورزی
در ترسیم نقشه راه سال از سوی مقام معظم رهبری

امنیت کامل در محصولات پایه غذایی

مقام معظم رهبری با نامگذاری سال ۱۴۰۱ به‌عنوان «تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین» نقشه راه ۱۴۰۱ را ترسیم کردند؛ اما مسئولیت‌ها و نقش‌های بخش کشاورزی برای تحقق راهبرد سال چگونه تعریف و تبیین می‌شود؟ پیام نوروزی مقام معظم رهبری پاسخی صریح و روشن برای پرسش داشته بر ضرورت امنیت غذایی با تکیه بر اقتصاد دانش‌بنیان تأکید می‌کند.

عرصه‌های دارای اولویت

چالش

مقاومت عده‌ای که از واردات مواد کشاورزی، منافع بسیار بزرگی دارند

آسیب‌شناسی

بخش کشاورزی جزو وابسته‌ترین بخش‌های کشور به واردات

مطالبه

استفاده از دشت‌های حاصلخیز کشور برای تولید کالاهای اساسی

ضرورت

دست یافتن به امنیت کامل و خودکفایی در محصولات پایه غذایی

افزایش بهره‌وری در مسئله کشاورزی

عرصه‌ها

- اصلاح بذر
- آبیاری نوین
- شیوه‌های جدید تولید
- استفاده از آب و خاک

ضرورت

دورتر بودن بخش کشاورزی از عرصه دانش‌بنیان
به نسبت بخش‌های صنعت و خدمات

نتیجه

- تامین امنیت غذایی کشور
- افزایش در آمد کشاورزان
- حل معضل کمبود آب

منبع:

دفتر «حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای»

خطمشی‌های دولت برای تحقق شعار سال
در بیانات رئیس‌جمهور:

عزت ملی در گروی رونق تولید

آیت‌الله سیدابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور خطمشی‌های دولت برای تحقق شعار سال را ترسیم و تبیین کرد؛ محورهای برگزیده سخنان رئیس‌جمهور که بیانگر ویکردهای دولت در سال پیش‌روست را از نظر می‌گذرانید:

حمایت از دانش‌بنیان‌ها

شخصا حامی نوآوری در فرآیندها و تسهیل نقش‌آفرینی شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه اقتصاد هستم و اجازه نخواهم داد فعالان حوزه دانش‌بنیان در پیچیدگی‌های اداری و سازمانی گرفتار شوند.

عزت ملی و استقلال اقتصادی

رفع مشکل بیکاری، تحقق اقتصاد مقاومتی، استقلال اقتصادی و سیاسی و عزت ملی در گروی رونق تولید است.

محوریت دانش

ظرفیت‌های بسیاری در کشور وجود دارد که اگر در مسیر درست و با محوریت دانش به کار گرفته شود، بسیاری از موانع و مشکلات برطرف می‌شود.

واگذاری اموال مازاد

از دستورالعملی که برای واگذاری اموال مازاد وجود دارد، جهت شناسایی و بهره‌گیری از اموال و املاک مازاد در مسیر تولید استفاده کنیم.

بازنگری فرآیندها

از نو شدن فرآیندها در کشور حمایت می‌کنم و ادارات و سازمان‌ها نیز باید از نوآوران حمایت کنند.

استقلال کشاورزی

با وجود شرایط جنگی در منطقه، امروز در زمینه ذخائر کالاهای اساسی هیچگونه مشکلی در کشور وجود ندارد اما حرکت اصلی ما به سمت استقلال در تامین کالاهای اساسی و محصولات کشاورزی مورد نیاز کشور است. سمت‌وسوی حرکت ما حرکت راهبردی است تا الگوی کشت را عوض کنیم و کشور استقلال کشاورزی پیدا کند.

توزیع دقیق منابع مالی

اگر در دولت منابع یا تسهیلاتی برای ایجاد اشتغال در نظر گرفته شد، توزیع این منابع باید به‌طور دقیق و جدی تا حصول نتیجه قطعی یعنی ایجاد اشتغال واقعی و قابل راستی‌آزمایی دنبال شود.

خودکفایی در محصولات کشاورزی

دستور رهبر معظم انقلاب به دولت خودکفا شدن در کشور به‌ویژه در زمینه تولید محصولات کشاورزی و غذایی و تامین کالاهای اساسی است. وزارت جهاد کشاورزی از ابتدای دولت، اقداماتی را در این زمینه انجام داده ولی باید این کار شتاب بیشتری پیدا کند و از الگوهای دانش‌بنیان نیز باید در این زمینه بیشتر استفاده کرد. البته خودکفایی و استفاده از الگوهای دانش‌بنیان مربوط به همه بخش‌ها است و نباید محدود به خودکفایی در بخش محصولات کشاورزی شود.

اکسیر شعار سال

تولید محوری‌ترین و اکسیر شعار سال «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» است. باید تمام تلاش خود را برای رونق تولید با محور دانش‌بنیان و اشتغال‌زا بودن به کار بگیریم.

حمایت از تولید، تمرکز بر دانش بنیان‌ها

سیداحسان خاندوزی، وزیر امور اقتصادی و دارایی به تشریح برنامه‌های پیش‌رو در سال جاری پرداخته است. محورهای برجسته مورد اشاره از سوی وی را در پی می‌خوانید:

خرید تضمینی گندم

اولویت دولت حمایت از تولیدکننده در مقابل واردکنندگان است، حتی اگر این مسئله بار مالی برای دولت داشته باشد و مصوبه اخیر هیئت دولت در مورد نرخ خرید تضمینی گندم هم در همین راستا صورت گرفته است.

محصولات استراتژیک کشاورزی

نرخ تعیین شده برای خرید تضمینی گندم، اگرچه بالاتر از منابع اختصاص داده شده در بودجه ۱۴۰۱ برای این محصول استراتژیک است، اما با توجه به اینکه حمایت از تولید داخل و کاهش وابستگی کشور به واردات این کالای استراتژیک و تامین نیازهای اساسی جامعه از اولویت‌های دولت است، تصمیم بر این شد با وجود بار مالی آن برای دولت قیمتی بالاتر از قیمت در نظر گرفته شده در قانون بودجه ۱۴۰۱ برای حمایت از کشاورزان تصویب شود.

حمایت از دانش بنیان‌ها

با توجه به نقش وزارت اقتصاد در حوزه‌های گمرکی، مالیات، بیمه و مسائل بانکی، این وزارتخانه باید موانع را از پیش پای شرکت‌های دانش بنیان بردارد تا این شرکت‌ها در یک فضای امن به فعالیت پردازند و هم از ظرفیت‌های شرکت‌های دانش بنیان در تقویت زیرساخت‌های مالی، گمرکی و بانکی و بیمه‌ای خود استفاده کنند.

صرف بودجه در فعالیتهای اشتغال آفرین

آنچه که باعث ارتقای وضعیت اقتصادی مردم و تحقق هدف‌گذاری ۸ درصد رشد اقتصادی سازمان برنامه و بودجه می‌شود، تکیه و تمرکز بر همان بودجه‌های محدودی است که باید صرف فعالیتهای اشتغال آفرین و درآمدزا شود.

تمرکز بر توسعه دانش بنیان در بخش کشاورزی

سیدجواد ساداتی نژاد، وزیر جهاد کشاورزی بر ضرورت تحول در بخش کشاورزی و تمرکز بر توسعه دانش بنیان به منظور تحقق شعار سال تاکید دارد. گزیده‌ای از آراء و نظرات وزیر جهاد کشاورزی پیرامون موضوع را در پی می‌خوانید:

نگاه خاص

با توجه به شعار امسال «سال تولید، دانش بنیان، اشتغال آفرین» باید سه بخش شیلات، دیم و ترویج بخش کشاورزی مورد توجه خاص قرار گرفته و در آنها انقلاب صورت پذیرد.

تفکر جهادی

امسال در فرمایشات ایشان کشاورزی پررنگ‌تر دیده شده است. در زمان دفاع مقدس نیز این وزارتخانه متفاوت‌تر از سایر وزارتخانه‌ها عمل کرده و فرمان‌پذیری بالاتری داشته است. در سال جاری نیز ضرورت دارد تفکر جهادی همراه با فرمان‌پذیری بالا مانند زمان جنگ در وزارت جهاد کشاورزی حاکم شود.

تولید ثروت در بخش

شیلات باید به بخش تولید ثروت تبدیل شود، باید دیم را از فراموش‌شدگی نجات دهیم و در ترویج کشاورزی نیز نیازمند کودتا هستیم چرا که ترویج کشاورزی در حال حاضر نمی‌تواند از تولید داخل حمایت کند و شغل آفرین و دانش بنیان باشد.

کشاورزی قراردادی

باید در کشت قراردادی انقلاب صورت گیرد و کاشت گندم کاملاً به صورت کشاورزی قراردادی انجام شود.

قرارگاه کشاورزی دانش بنیان

قرارگاه کشاورزی دانش بنیان در این وزارتخانه راه‌اندازی می‌شود و در صدد راه‌اندازی دهکده نوآوری نیز هستیم تا بتوانیم حوزه دانش بنیان و فناوری که فرمان مقام معظم رهبری است را برای برطرف کردن مسائل بخش کشاورزی فعال کنیم.

شناسایی فناوری‌ها

فناوری‌هایی که در ایران وجود ندارند و به افزایش بهره‌وری کشاورزی کمک می‌کنند باید شناسایی شده تا برای به‌کارگیری آنها در کشور برنامه‌ریزی‌های لازم انجام شود.

پوست‌اندازی در حوزه کشاورزی

باید پوست‌اندازی در حوزه کشاورزی انجام گیرد؛ البته این کار بسیار سخت و دشوار است، در این راستا سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی باید در زمینه تولید دانش، فعالیت خود را متمرکز کند.

دانش کاربردی به جای تولید مقاله

تولید مقاله در این سازمان مهم نیست بلکه تولید دانش برای استفاده مهم است؛ این سازمان باید میان دانشگاه و مزرعه قرار گیرد و نقش انتقال دانش را داشته باشد.

در بانک کشاورزی در نخستین روز ۱۴۰۱ تشکیل شد

کارگروه تحقق شعار سال

اقتصاد کشور که مسئولیت بسیار حیاتی تامین غذا و امنیت غذایی را برعهده دارد، نیازمند تامین منابع مالی لازم برای حفظ وضعیت موجود و از سوی دیگر توسعه و تامین نیازهای سرمایه‌ای تولید در این بخش است و بانک کشاورزی به‌عنوان بانک تخصصی برخوردار از سرمایه انسانی متخصص و کارآمد، همگام با وزارت جهادکشاورزی، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی، در نخستین روز از سال نو، به‌منظور تحقق اهداف شعار سال، نسبت به تشکیل کارگروهی ویژه اقدام کرد.

در نخستین روز ۱۴۰۱ به‌منظور تحقق شعار سال، در محورهای حمایت و تامین مالی تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین، کارگروه ویژه‌ای با حضور هیئت‌مدیره بانک کشاورزی، تشکیل شد.

و بی‌شک همسویی و برداشت درست از عناوین شعار سال و ترسیم نقشه راه و برنامه اجرایی و التزام برای اجرا و تحقق این اهداف، امری ضروری است.

بخش کشاورزی به‌عنوان بخش مهمی از

محور حرکت شعار سال، بیانگر عناوین کلی خط مشی و محور حرکت مردم شریف ایران و قوای سه‌گانه به سوی اهداف کلان کشور است که در صورت همدلی و مشارکت عمومی، دستاوردهای ارزشمندی در زمینه‌های اقتصادی و اجتماعی در پی خواهد داشت

امنیت غذایی

۴ رویکرد کارگروه ویژه

۱. توجه ویژه به زنجیره‌ها
۲. شناسایی روش‌های نوین تامین مالی برای بخش کشاورزی
۳. خودکفایی کشور و خودبستگی از واردات
۴. حمایت از تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین

التزام خواهد داشت و همواره همراه بنگاه‌های تولیدی در بخش کشاورزی خواهد بود و سعی بر آن است در سال جاری به شمار بیشتری از تولیدکنندگان تسهیلات پرداخت شود. از سوی دیگر با توجه به ظرفیت‌های گران‌بهای بخش کشاورزی، این بانک تمام همت خود را صرف خودکفایی کشور و خودبستگی از واردات از طریق حمایت از تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین توانان با حمایت از شیوه‌های نوین آبیاری و حفظ منابع پایه کشور، خواهد کرد.

نخستین بار است که این رویداد، به‌جای محور خدمات، در محور تولید دانش‌بنیان نیز متمرکز خواهد بود.

دانش‌بنیان

توجه ویژه به زنجیره‌ها، به‌عنوان مبنای اقتصاد مقاومتی در این کارگروه برنامه‌ریزی و هدایت خواهد شد. شناسایی روش‌های نوین تامین منابع مالی و سرمایه در گردش، برای بخش کشاورزی نیز که مبتنی بر حوزه فن‌آوری اطلاعات است، از دیگر محورهایی است که کارگروه به آن

کارگروه ویژه

کارگروه ویژه تحقق شعار سال متشکل از بخش‌های مهم اعتباری، فن‌آوری، مدیریت و سازمان است که حسب مورد از مشارکت سایر بخش‌های تخصصی بانک نیز بهره‌گیری خواهد کرد.

رویداد استارت‌آپی

هم‌زمان با تشکیل این کارگروه در آغاز سال ۱۴۰۱، درباره برگزاری یک رویداد کمک‌نوآور (Start-Up) درحوزه شرکت‌های دانش‌بنیان فعال در بخش کشاورزی نیز تصمیم‌گیری شد. این

بانک کشاورزی برای بهبود بهره‌وری در بخش کشاورزی چه می‌کند؟

گام زدن در مسیر تولید دانش بنیان

«به همان اندازه که جمعیت جهان رو به صعود است، منابع پایه طبیعت چون آب و خاک سیر نزولی را طی می‌کنند.» به استناد این گزاره تردیدی نیست که جهان در دهه‌های پیش‌رو با مشکل تامین غذا مواجه است؛ چاره چیست؟ فارغ از هرگونه شرح و تفسیر اضافی پاسخ این پرسش راهبردی را می‌توان در یک کلمه جست‌وجو کرد: تغییر.

تغییر به معنای کنار گذاشتن رویه‌های معمول سنتی و البته جایگزین کردن روش‌های نوآورانه و خلاقانه است که ضمن حفظ و نگهداری منابع پایه، غذای بشر را تامین کند؛ بنیان و اساس این تغییر، تولید دانش بنیان است. گزارش پیش‌رو نگاهی دارد به رویه‌ها و رویکردهای بانک کشاورزی برای تولید دانش بنیان در بخش کشاورزی.

پیام مهر

سال شصت و نهم
شماره ۱۹۸ پیاپی ۲۹۳
فروردین ۱۴۰۱

پرونده ماه

مدرن سازی تولید در بخش کشاورزی

کسب و کارها در حال تغییرند و تنها آنهایی در بازار رقابتی امروز دوام می آورند که نسیم تغییر را احساس کنند و نه تنها با تحولات همگام شوند که حتی پیش تر از تغییرات حرکت کنند. توجه ویژه بانک کشاورزی به مدرن سازی بخش کشاورزی از مسیر توسعه مکانیزاسیون، توسعه گلخانه ها، توسعه همکاری با استارت آپ ها و فین تک ها و حمایت از کشاورزی دانش بنیان را می توان در مسیر همگامی با نسیم تغییر تفسیر کرد. بانک کشاورزی به عنوان تنها حامی مالی بخش کشاورزی مدرن سازی بخش کشاورزی و ایجاد ارزش افزوده به منظور جهش تولید را در اولویت دارد.

تغییر، ناگزیر است

پیشرفت فناوری های مختلف در عرصه های مختلف کسب و کار تاثیر به سزایی داشته است و هر روز تغییر و تحولات گوناگون در عرصه های کاری هستیم. بسیاری از کسب و کارها از بین می روند و کسب و کارهای جدید به وجود می آیند. بانک و بانکداری هم طبیعتاً یکی از حوزه هایی است که به شدت تحت تاثیر تحولات روز قرار می گیرد و مدام تغییر می کند. بانک ها همگام با تغییر جوامع ناگزیر از تغییر هستند و ضمن توسعه خدمات، روندها و بسته های جدیدی را برای ارائه خدمات و محصولات تعریف می کنند.

کشاورزی مدرن از مسیر تجاری سازی

یکی از اهداف راهبردی و کلیدی بانک کشاورزی توسعه پایدار و رونق تولید در بخش کشاورزی است. چنانکه بانک کشاورزی طی قریب ۹ دهه خدمت و فعالیت همواره رونق تولید و توسعه پایدار در بخش کشاورزی را در اهم اولویت ها و برنامه ها قرار داده است. اولویت کنونی بانک کشاورزی هم همان رویکرد حمایت از تولید است، با این دقت نظر که عملکرد بانک کشاورزی به گونه ای باشد که ارزش افزوده برای بخش کشاورزی به همراه بیاورد. ایجاد ارزش افزوده برای بخش هم در برهه کنونی، تجاری سازی زنجیره بخش کشاورزی است. طبیعی است هر زمان خروجی بخش تولید در کوتاه ترین زمان و سهل ترین حالت ممکن به بازار مصرف برسد، زنجیره ارزش بخش کشاورزی تکمیل شده و ارزش افزوده نصیب بخش کشاورزی می شود. شکل گرفتن زنجیره های بخش کشاورزی در نهایت بازار فروش مطمئن و مناسبی را برای محصولات بخش کشاورزی ایجاد می کند و در نتیجه شکل گرفتن زنجیره، ارزش افزوده بیشتری حاصل شده و تمام بازیگران زنجیره را منتفع می کند.

جهش با تولید دانش بنیان

در بخش کشاورزی هوشمندسازی یکی از اصولی است که در بسیاری از کشورها مورد استفاده قرار گرفته و کاهش هزینه ها و ضایعات در پروسه تولید را به همراه داشته است. هوشمندسازی، نه تنها با کاهش هزینه ها ارزش افزوده بیشتری را برای بخش کشاورزی به همراه داشته که امکان کشت و زرع و تولید در محیط های غیرمعمول را هم فراهم کرده است. بانک کشاورزی طی چندسال گذشته اقدامات متعدد و متنوعی را برای مدرن سازی و هوشمندسازی بخش کشاورزی اجرایی کرده است؛ توسعه کشت گلخانه ای با توجه به اقلیم ایران و محدودیت های منابع آبی از جمله دستاوردهای مهم بانک کشاورزی در روند مدرن سازی بخش کشاورزی طی سال های گذشته بوده است. توسعه کشت های گلخانه ای که با استفاده حداقلی از منابع آب و خاک، آفات و آسب های کشت سنتی را هم به پائین ترین سطح ممکن رسانده، در واقع گام اول هوشمندسازی بخش کشاورزی است که بانک کشاورزی به آن وارد شده است.

سال شصت و نهم
شماره ۱۹۸ پیاپی ۲۹۳
فروردین ۱۴۰۱

مزرعه هوشمند، مصداق تولید دانش بنیان

هوشمندسازی در گام‌های بعدی می‌تواند مدیریت لحظه‌ای مزرعه و پروسه تولید را کنترل کرده و حتی اثرات منفی عوامل محیطی در کشت را به صفر برساند. این هوشمندسازی حداکثری و کنترل همه فاکتورهای تولید، چشم‌انداز و رویکرد نهایی بانک کشاورزی است. بانک کشاورزی در تلاش است تا با هدایت اعتبارات و منابع مالی، بخش کشاورزی را به سمت هوشمندسازی مزارع و پروسه تولید محصولات بخش کشاورزی سوق دهد تا از يك سو مقوله‌ای به نام ضایعات تولید نداشته باشیم و از سوی دیگر پروسه تولید محصولات کشاورزی وابسته به عوامل محیطی نباشد. تحقق چنین رویه‌ای بدون تردید می‌تواند امنیت غذایی در بخش‌های مختلف را به همراه داشته باشد.

برگزاری رویدادهای استارت‌آپی

رویدادهای استارت‌آپی بانک کشاورزی با هدف شناسایی فرصت‌های سرمایه‌گذاری در استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان و توسعه خدمات نوآورانه و خلق ارزش افزوده برای کلیه ذی‌نفعان اجرا شده است. برگزاری این رویدادها اجرای ماموریت بانک در بهره‌گیری از ظرفیت‌های موجود در کشور برای توسعه خدمات نوآورانه قابل عرضه به مشتریان و حمایت از کارآفرینی بوده به‌کارگیری رویکرد نوآوری باز و پیاده‌سازی زیرساخت مدیریت نوآوری سبب می‌شود تا بانک بتواند در آینده نیز به‌صورت ساختارمند و هدفمند، از ظرفیت‌های نوآوری که در شرکت‌های نوپا و دانش‌بنیان کشور وجود دارد بهره‌مند شود.

قرار دادن سرمایه در کنار ایده

نقشی که بانک کشاورزی در برگزاری رویدادهای استارت‌آپی ایفا می‌کند، قرار دادن سرمایه در کنار ایده و در حقیقت، واسطه‌ای برای مدیریت دانش است؛ با راه‌اندازی این رویدادها عملاً صاحبان سرمایه که برندهای اول صنعت غذا در کشور و مشتریان بانک هستند، در کنار استارت‌آپ‌ها قرار می‌گیرند تا سرمایه‌گذار که خریدار ایده است بتواند با استفاده از ظرفیت‌هایی که بانک معرفی می‌کند، ارزش‌های اقتصادی جدید در کشور ایجاد کند. همچنین ظرفیت‌هایی که بانک کشاورزی به‌عنوان تامین‌کننده مالی بخش دارد نیز به صاحبان ایده‌هایی که می‌توانند تجاری‌سازی شوند معرفی شود. بدون تردید عمده تولیدکنندگان و فعالان اصلی بخش کشاورزی در کشور و در میان مشتریان بانک کشاورزی جای دارد و در این حال این مشتریان همواره به دنبال کشف فرصت‌های جدید برای توسعه کسب‌وکار و فعالیت خود هستند. در چنین شرایطی بانک کشاورزی این بستری فراهم می‌کند تا با شناسایی و معرفی فعالان عرصه کارآفرینی و صاحبان ایده‌های نوین در زمینه تولید بخش کشاورزی و اقتصاد کشاورزی آنها را به مجموعه‌های بزرگ متصل کند تا در مسیر این ارتباطات، بخش کشاورزی در مسیر توسعه پایدار هدایت شود.

هدایت منابع به سوی بهره‌وری

بانک کشاورزی به‌عنوان بازوی اجرایی دولت در بخش کشاورزی، همواره کوشیده حامی مالی و مشاوره‌ای بخش کشاورزی باشد. به این ترتیب مسیر حرکتی خود را با اقتباس از سیاست‌های کلان دولت در زمینه توسعه کشاورزی ترسیم می‌کند؛ اما در پروسه اجرا و هدایت منابع مالی، توجیه فنی و اقتصادی طرح‌ها را به دقت رصد می‌کند تا منابع مالی که به بخش هدایت می‌شود، بیشترین بهره‌وری را برای اقتصادی ملی داشته و توسعه و اشتغال به همراه بیاورد.

تحقق امنیت غذایی با شیوه‌های دانش بنیان

در سال تولید دانش بنیان، مدرن شدن کشاورزی کشور و فاصله‌گیری از کشاورزی سنتی و خودکفایی در محصولات استراتژیک به جهت تامین و حفظ امنیت غذایی جامعه بیش از پیش حایز اهمیت شده است، چرا که جهش تولید در بخش کشاورزی با استفاده شیوه‌های علمی و فناورانه محقق می‌شود. محدودیت منابع آب در کشور و همچنین محدودیت خاک و قابل توجه نبودن میزان اراضی قابل کشت نیز ضرورت گام برداشتن به سمت کشاورزی مدرن و علمی در کشور را بیش از پیش نمایان کرده است. اما اینکه به قطعیت و عمومیت بگوییم بخش کشاورزی در ایران از کشاورزی سنتی عبور کرده و مدرن شده است، خیلی درست نیست. نگاهی به توسعه گلخانه‌ها در اقصی نقاط کشور خود گواهی بر این مدعاست. طرح‌های بزرگ، مکانیزه و مدرن بخش کشاورزی که به بهره‌برداری رسیده و محصول‌شان ضمن تامین نیاز داخل، به بازارهای بزرگ جهانی هم رسیده، مصداق دیگری از حرکت بخش کشاورزی ایران به سوی نوآوری و مدرن شدن است.

بخش کشاورزی، مستعد دانش محوری

بخش کشاورزی به‌عنوان یکی از مهمترین زمینه‌های اقتصادی در کشور از جایگاه بسیار مهمی در بحث تامین غذا و امنیت غذایی برخوردار است. البته تامین غذا و کاهش وابستگی‌ها تنها یک سویه اهمیت بخش کشاورزی است و سویه دیگر هم گردش مالی و آرزآوری برای اقتصاد کشور است. و در نهایت بخش کشاورزی بستر بسیار مناسبی برای اشتغال‌زایی و توسعه پایدار در کشور به‌شمار می‌رود. همه این ظرفیت‌ها از یک‌سو و الگوی توانمند اقتصاد مقاومتی از سوی دیگر این امر را ضرورت می‌بخشد که دستاوردهای نوین و تکنولوژی‌های جدید وارد بخش کشاورزی شوند تا ضمن ایجاد ارزش افزوده و بهره‌وری بیشتر، صرفه‌جویی در استفاده از منابع آب و خاک را به‌دنبال داشته باشیم.

تاریخچه و عقبه بانک کشاورزی هم نشان می‌دهد که این بانک تنها عامل صرف و توزیع تسهیلات و اعتبارات برای توسعه بخش کشاورزی نبوده و همواره به‌عنوان حامی و مشاور کشاورزان حضوری اثرگذار داشته تا با شناسایی و معرفی ابزارها و رویه‌های جدید، ضمن سهل کردن کار کشاورزی، ارزش افزوده را برای کشاورزان ایجاد کند.

مروری بر تجربه کشاورزی دانش بنیان
در سه کشور ژاپن، هلند و چین

غذای جهان در دست دانش بنیان‌ها

به پیش‌بینی کارشناسان برنامه جهانی غذای سازمان ملل، تا سال ۲۰۵۰ جمعیت به ۹ میلیارد نفر می‌رسد و برای برآورده کردن نیاز غذایی این جمعیت، باید تولید محصولات کشاورزی به دو برابر افزایش یابد. در چنین شرایطی تنها گزینه، به‌کارگیری دانش و تکنولوژی در بخش کشاورزی است چراکه طیف گسترده‌ای از محصولات و خدمات در حوزه تقاضای صنایع را برآورده می‌کند، به‌طوری که افزایش بهره‌وری، کاهش هزینه‌ها، استفاده کمتر از منابع مانند انرژی، آب و آفت‌کش‌ها، بهبود کیفیت تولید و دسترس‌پذیری را با خود به همراه می‌آورد.

گزارش حاضر مروری بر تجربه سه کشور موفق در به‌کارگیری کشاورزی دانش بنیان به‌منظور تامین امنیت غذایی است.

چین؛ فناوری کشاورزی برای حفظ امنیت غذایی

بخش کشاورزی تا سال ۲۰۳۵ و تحقق قدرتمندتر شدن بخش کشاورزی و افزایش محسوس درآمد روستائیان تا سال ۲۰۵۰ است.

به طوری که در اولین بیانیه سیاسی سال کشور چین یک شعار خودنمایی می‌کند: «بدون مدرن‌سازی بخش کشاورزی، امکان مدرن‌سازی سایر بخش‌های اقتصادی این کشور غیرممکن است.»

چین دارای بزرگ‌ترین بخش کشاورزی در سطح جهان است و صدها میلیون نفر به‌عنوان کشاورزان در مزارع این کشور کار می‌کنند لکن بهره‌وری این بخش در چین کم است. این بیانیه که توسط خبرگزاری دولتی شین‌هوا (Xinhua) منتشر شد، پروژه‌ها و برنامه‌های اولویت‌دار پکن را برای سال (۲۰۱۸) تعیین می‌کند.

چین در سال‌های اخیر اقداماتی را برای مدرن‌سازی بخش کشاورزی و کارایی تولید کشاورزان و بهره‌وری هرچه بیشتر این بخش و تامین امنیت غذایی خود انجام داده بود. این کشور در کنار برنامه‌های قبلی از جمله پشتیبانی از تولید غلات، حمایت پارانه‌ای از تولید محصولات اساسی غذایی نظیر گندم، برنج و افزایش ذخایر آنها تلاش خواهد کرد تا کیفیت تولیدات کشاورزی را نیز متناسب با تقاضا افزایش دهد. همچنین دولت چین در تلاش است تا تمرکز بر کیفیت به‌جای کمیت با اقداماتی از جمله تنوع در تولید محصولات چون گندم با گلوتن بالا و نوعی ذرت جهت استفاده گاوهای شیرده را نهادینه کند. از ارتقای سطح مکانیزاسیون کشاورزی، توسعه محصولات مدرن کشاورزی و روی آوردن و توسعه کشاورزی دیجیتال به‌عنوان دیگر برنامه‌های دولت چین برای بخش کشاورزی یاد می‌شود. علاوه بر این بهبود وضعیت حاصلخیزی زمین‌های زراعی (تقویت خاک) و افزایش سطح زیر کشت محصولات کشاورزی از دیگر برنامه‌های مسئولان بخش کشاورزی چین است که سبب تولید محصولات باکیفیت‌تر و ارسال آن به بازار خواهد شد.

چین می‌کوشد تا تأمین مالی در مناطق روستایی را به کمک بودجه خود بهبود بخشد و در قالب برنامه‌ای استراتژیک از مدرن‌سازی بخش کشاورزی در روستاها پشتیبانی کند.

چین در حال انجام تحقیقات گسترده‌ای برای ابداع فناوری‌های تازه کشاورزی برای حفظ امنیت غذایی خود در سال‌های آینده است. این فناوری‌ها به ارتقای شیوه کشت برنج، افزایش حاصلخیزی خاک و حل بحران‌های آبی به‌ویژه بحران جهانی غذا کمک می‌کند. آکادمی علوم کشاورزی چین، طرحی را برای ارتقای موضوعات کلیدی مرتبط با چهاردهمین دوره برنامه پنج ساله این کشور (۲۰۲۱-۲۰۲۵) منتشر کرد تا نوآوری‌های علمی- فناوریانه خود در حوزه کشاورزی را تقویت کند.

تا سال ۲۰۲۰ سهم توسعه فناوری‌های کشاورزی در کمک به رشد اقتصادی چین به بیش از ۶۰ درصد رسیده و این امر به بهبود ۹۶ درصدی شیوه کاشت انواع محصولات کشاورزی منجر شده است.

در استان یوننان در جنوب‌غربی چین، دومین نسل از برنج فوق‌هیبریدی که توسط تیمی به سرپرستی یوان لونگ پینگ، کشاورز فقید تولید شد، در پاییز امسال بازدهی ۱۱۰۷.۵ کیلوگرم در مو (۱۶.۶ تن در هکتار) را به ثبت رساند. این چهارمین سال متوالی است که متوسط تولید برنج از ۱۰۰۰ کیلوگرم در متر مربع (۱۵ تن در هکتار) فراتر می‌رود. متوسط تولید برنج معمولی از ۳۰۰ تا ۶۰۰ کیلوگرم در متر مربع (۹-۴.۵ تن در هکتار) متغیر است.

دانشمندان چینی همچنین از فناوری طراحی ژنوم برای بهبود سرعت پرورش و کارایی تولید مثل گیاهان مختلف استفاده کرده‌اند. استفاده از این فناوری‌های نوین منجر به خودکفایی چین در تولید انواع محصولات و غلات شده است. این کشور همچنین به‌دنبال استفاده از ماشین‌آلات نوین کشاورزی نیز هست.

دولت چین طی بیانیه سیاسی سال ۲۰۱۸ خود اعلام کرد: بدون مدرن‌سازی بخش کشاورزی، امکان مدرن‌سازی سایر بخش‌های اقتصادی این کشور غیرممکن است. این کشور به‌دنبال تحقق قدرتمندتر شدن بخش کشاورزی و افزایش محسوس درآمد روستائیان و کشاورزان تا سال ۲۰۵۰ است. طبق بیانیه سیاسی اول سال چین، این کشور به‌دنبال پیشرفت‌های گسترده در زمینه نوسازی روستایی تا سال ۲۰۲۰، مدرن‌سازی

هلند؛ کسب و کارهای نوپای (استارت‌آپ‌های) قدرتمند کشاورزی

یورو به ۸۶۴ میلیون یورو رسیده است. ارزش افزوده هر هکتار زمین کشاورزی در هلند، پنج برابر بیشتر از میانگین اروپاست و همچنین هلند با ۱/۲ میلیارد دلار ارزش افزوده در بخش کشاورزی فناوری محور، به فرصتی برای استارت‌آپ‌های این حوزه تبدیل شده است.

هلند کشوری کوچک است اما به‌عنوان دومین صادرکننده محصولات غذایی کشاورزی در جهان شناخته می‌شود. این کشور در سال ۲۰۱۸، از صادرات محصولات کشاورزی به درآمدی معادل ۹۰/۳ میلیارد یورو رسیده است. آمریکا که در رتبه اول صادرات محصولات کشاورزی قرار دارد، ۲۳۷ برابر از هلند بزرگتر است اما چطور هلند توانسته فاصله خود را در تولید محصولات کشاورزی با ایالات متحده آمریکا کم کند؟

دولت هلند برای استفاده از فناوری‌های جدید در بخش کشاورزی اهمیت ویژه‌ای قائل است. در سال ۲۰۱۱، سیاست صنعتی جدیدی از سوی دولت این کشور با عنوان رهیافت بخش‌های ممتاز تعریف کرد. در این رهیافت نه لزوماً بخش فناوری بلکه بخش‌هایی مثل باغبانی، آب، کشاورزی و مواد غذایی هم مورد توجه قرار گرفته بودند. هدف از این رهیافت بهبود همکاری بین استارت‌آپ‌ها، شرکت‌ها و موسسات دانشی و دولت هلند برای تقویت زیست‌بوم استارت‌آپی هلند بود. دولت هلند برای قرار گرفتن اقتصاد این کشور در بین پنج اقتصاد دانش‌بنیان در جهان برنامه‌ریزی کرده است و سهم فعالیت‌های تحقیق و توسعه در این کشور در سال ۲۰۲۰ در تولید ناخالص داخلی آن به ۲/۵ درصد رسید.

هلند با توجه به این برنامه‌ریزی و اهتمام ویژه به بخش‌های تحقیق و توسعه، از پیشرفته‌ترین کشورها در استارت‌آپ‌های کشاورزی است. در سال ۲۰۱۶، هزینه تحقیق و توسعه در شرکت‌های بخش کشاورزی در هلند که بیش از ۱۰ نفر در آن کار می‌کردند، نسبت به سال ۲۰۱۴، ۱۹ درصد رشد کرده است یعنی از ۲۲۸ میلیون

یورو به ۸۶۴ میلیون یورو رسیده است. ارزش افزوده هر هکتار زمین کشاورزی در هلند، پنج برابر بیشتر از میانگین اروپاست و همچنین هلند با ۱/۲ میلیارد دلار ارزش افزوده در بخش کشاورزی فناوری محور، به فرصتی برای استارت‌آپ‌های این حوزه تبدیل شده است.

استارت لایف یا زندگی را شروع کن مرکزی است که از ایجاد و رشد استارت‌آپ‌های فناوری محور کشاورزی و غذا حمایت می‌کند. این مرکز از سال ۲۰۱۱ از بیش از ۲۵۰ استارت‌آپ حمایت کرده است و از این طریق بیش از ۱۲۰۰ شغل در هلند ایجاد شده است. در مجموع ۹۶ میلیون سرمایه‌گذاری در استارت لایف انجام شده تا نفوذ فناوری در زمینه کشاورزی را بیشتر کرده و پایدار کند. یکی از خدمات استارت لایف اعطای وام به صاحبان کسب‌وکارهای نوپاست. مبلغ این وام حداکثر ۸ هزار یورو و نرخ بهره آن برای کارآفرینان ۲ درصد است. اگر کسب‌وکار شکست بخورد، بخشی از وام بخشیده می‌شود به شرطی که ثابت شود، صاحب کسب‌وکار همه توان خود را برای پایداری آن به کار بسته است. فضای مجازی اجتماعی با بیش از ۲۵۸ استارت‌آپ و مربی خصوصی کسب‌وکار در برنامه و بعد از آن از دیگر خدمات استارت لایف در هلند است. دره غذا اولین زیست‌بوم مواد غذایی با منشا کشاورزی مبتنی بر دانش در هلند است. این زیست‌بوم به‌واسطه بسیاری از راه‌حل‌های نوآورانه مرتبط با مواد غذایی کشاورزی در کلاس جهانی و همکاری با شرکت‌ها، موسسات دانشی، آموزش و دولت‌ها شناخته می‌شود. دره غذا، پلتفرمی از منابع و فرصت‌ها را برای شبکه ملی و بین‌المللی کسب‌وکار برای شتاب‌دهی به نوآوری و معرفی شرکت‌های نوآور به بازار فراهم کرده است. این مجموعه اکنون ۱۴۴ شرکت عضو دارد که ۱۳ شرکت نقش اعضای پشتیبانی‌کننده و ۲۵ شرکت نقش توانمندسازهای نوآوری را ایفا می‌کنند و عضویت ۱۰۶ شرکت هم عادی است.

هلند کشاورزی در جهان شناخته می‌شود. این کشور در سال ۲۰۱۸، از صادرات محصولات کشاورزی به درآمدی معادل ۹۰/۳ میلیارد یورو رسیده است. آمریکا که در رتبه اول صادرات محصولات کشاورزی قرار دارد، ۲۳۷ برابر از هلند بزرگتر است اما چطور هلند توانسته فاصله خود را در تولید محصولات کشاورزی با ایالات متحده آمریکا کم کند؟

دولت هلند برای استفاده از فناوری‌های جدید در بخش کشاورزی اهمیت ویژه‌ای قائل است. در سال ۲۰۱۱، سیاست صنعتی جدیدی از سوی دولت این کشور با عنوان رهیافت بخش‌های ممتاز تعریف کرد. در این رهیافت نه لزوماً بخش فناوری بلکه بخش‌هایی مثل باغبانی، آب، کشاورزی و مواد غذایی هم مورد توجه قرار گرفته بودند. هدف از این رهیافت بهبود همکاری بین استارت‌آپ‌ها، شرکت‌ها و موسسات دانشی و دولت هلند برای تقویت زیست‌بوم استارت‌آپی هلند بود. دولت هلند برای قرار گرفتن اقتصاد این کشور در بین پنج اقتصاد دانش‌بنیان در جهان برنامه‌ریزی کرده است و سهم فعالیت‌های تحقیق و توسعه در این کشور در سال ۲۰۲۰ در تولید ناخالص داخلی آن به ۲/۵ درصد رسید.

هلند با توجه به این برنامه‌ریزی و اهتمام ویژه به بخش‌های تحقیق و توسعه، از پیشرفته‌ترین کشورها در استارت‌آپ‌های کشاورزی است. در سال ۲۰۱۶، هزینه تحقیق و توسعه در شرکت‌های بخش کشاورزی در هلند که بیش از ۱۰ نفر در آن کار می‌کردند، نسبت به سال ۲۰۱۴، ۱۹ درصد رشد کرده است یعنی از ۲۲۸ میلیون

ژاپن؛ جبران خلاء نیروی کار باتکنولوژی

فناوری اتوماسیون کشاورزی در راستای افزایش بازده محصول و جبران کمبود نیروی کار، در نظر گرفته شده است. همچنین، اختصاص یارانه مالی برای توسعه ۲۰ نوع ربات، همچون دستگاه‌های جداکننده میوه‌های بسیار رسیده در مرحله برداشت است، که برای کاهش نیروی کار در مزارع می‌تواند استفاده شود. این در حالی است که فعالیت فیزیکی مشکلاتی را برای کشاورزان سالخورده به همراه دارد؛ بنابراین استفاده از نوآوری‌ها در زمینه تکنولوژی و جایگزین کردن آن به جای فعالیت فیزیکی، از اولویت‌های مهم به‌شمار می‌آید.

بنابراین در این راستا، شرکت‌های تولید فناوری ژاپنی در حال سرمایه‌گذاری هر چه بیشتر، در حوزه فناوری‌های کشاورزی هستند و آن را به‌عنوان یک فرصت بزرگ سودآور در بازارهای داخلی و جهانی، مانند هند و کشورهای منطقه (۲) APAC می‌دانند که در این زمینه می‌توان به شرکت‌های کوچک تا شرکت‌های بزرگ مانند میتسوبیشی، فوجیتسو، و پاناسونیک اشاره کرد. همچنین براساس برآورد دولت، با ایجاد روند «کسب‌وکار کشاورزان» (۳) و «تجارت کشاورزی» (۴)، تاکنون حدود ۵۰ درصد زمین‌ها زیرکشت رفته و تا سال ۲۰۲۵ این مقدار به ۸۰ درصد خواهد رسید.

طی یک دهه پیش در بخش کشاورزی، تعداد کشاورزان تمام‌وقت ژاپن از ۲/۲ میلیون نفر به ۱/۷ میلیون نفر در سال ۲۰۱۴ کاهش یافته است. این در حالی است که حوزه کشاورزی با کمبود نیروی کار جوان و ماهر روبه‌رو است. همچنین، با توجه به افزایش کشاورزان بازنشسته، میزان زمین‌های کشاورزی کشت نشده در ژاپن به ۴۲۰ هزار هکتار در سال ۲۰۱۸ رسیده است، به‌عبارت دیگر این میزان در طی دو دهه، به دو برابر افزایش یافته است.

وابستگی ژاپن به واردات مواد غذایی عاملی نگران‌کننده به‌شمار می‌آید که در حال حاضر این میزان واردات ۶۰ درصد برآورده شده است؛ بنابراین برای حل این موضوع، دولت در نظر دارد تولید داخلی را به ۵۵ درصد تا سال ۲۰۵۰ افزایش دهد. همچنین قرار است دولت ارزش محصولات کشاورزی را از میزان فعلی، حدود یک تریلیون ین، به ۱۰ تریلیون ین تا سال ۲۰۲۵، افزایش دهد. افزایش خودکفایی در حوزه مواد غذایی به‌عنوان سیاست اصلی دولت ژاپن در بخش کشاورزی به‌شمار می‌آید.

یکی دیگر از اقدامات دولت، اختصاص بودجه‌ای به میزان چهار میلیارد ین در سال (از ماه مارس) است، که برای ترویج

پرونده ما

پیام مهر

سال شصت و نهم
شماره ۱۹۸ پیاپی ۲۹۳
فروردین ۱۴۰۱

کدام زیربخش‌ها مشمول نرخ سود ترجیحی بانک کشاورزی می‌شوند؟

تخفیف ۳ درصدی با رویکرد دانش‌محوری

۳ درصد

تسهیلات با نرخ سود ترجیحی بانک کشاورزی با ۳ درصد تخفیف نسبت به نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار پرداخت می‌شود

بانک کشاورزی در خط مشی اعتباری سال جدید، تسهیلات مشمول نرخ سود ترجیحی در سال ۱۴۰۱ را اعلام کرد. این تسهیلات، با نرخ سود ترجیحی (۳ درصد تخفیف نسبت به نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار) پرداخت خواهد شد.

اولویت‌های اعتباری ۱۴۰۱

۱. حمایت از طرح‌های دانش‌بنیان
۲. پرداخت تسهیلات در قالب زنجیره تولید با اولویت زنجیره ارزش محصولات کشاورزی
۳. تامین سرمایه در گردش واحدهای تولیدی
۴. تامین مالی طرح‌های راکد و نیمه‌تمام
۵. تامین مالی طرح‌های احداث و توسعه گلخانه‌ها
۶. تامین سرمایه در گردش شرکت‌های تولیدکننده بذر گواهی‌شده
۷. حمایت از صادرات محصولات کشاورزی
۸. تامین مالی طرح‌های افزایش بهره‌وری آب
۹. تامین مالی طرح‌های بازسازی و نوسازی واحدهای فعال کشاورزی
۱۰. دام و طیور
۱۱. صنایع تبدیلی و تکمیلی
۱۲. حمایت و پشتیبانی از تولید محصولات کشاورزی و غذایی سالم، گواهی‌شده و ارگانیک
۱۳. تامین مالی طرح‌های توسعه کشت دانه‌های روغنی و گیاهان دارویی
۱۴. تامین مالی طرح‌های اصلاح، جایگزینی و نوسازی باغات
۱۵. تامین مالی طرح پرورش ماهی در قفس
۱۶. تامین مالی طرح‌های توسعه مکانیزاسیون کشاورزی

زیربخش‌های مشمول نرخ سود ترجیحی

- توسعه مکانیزاسیون کشاورزی
- توسعه طرح‌های گلخانه‌ای
- پرورش ماهی در قفس
- تامین سرمایه در گردش شرکت‌های تولیدکننده بذر گواهی‌شده

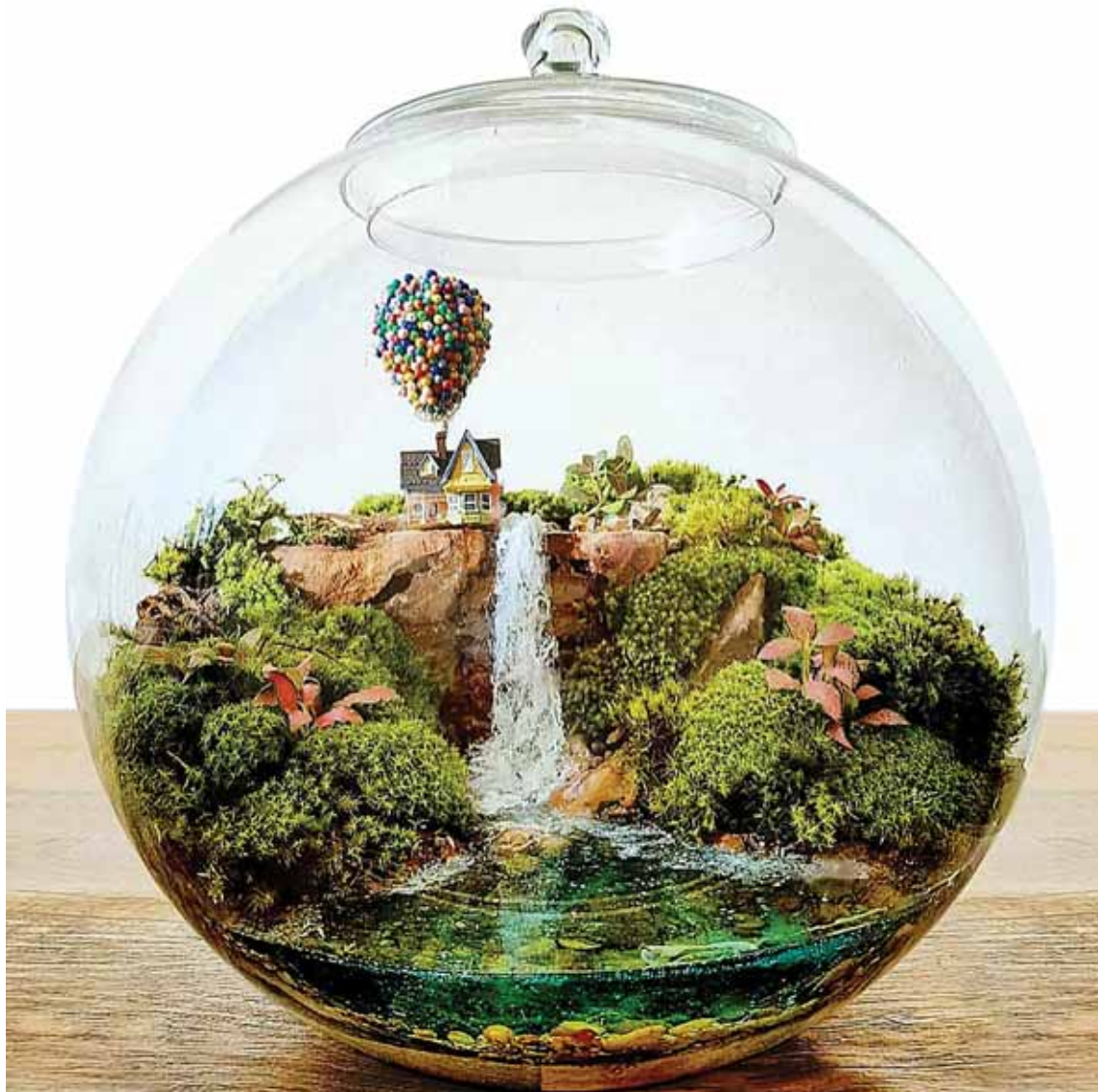

آموزه‌هایی برای فراهم‌سازی محیط مناسب کسب‌وکار در بخش کشاورزی ایران

فضای امن چون گلخانه

کشاورزی کسب‌وکار چالش‌برانگیزی است، به‌ویژه زمانی که در مقیاس کوچک‌تری انجام می‌شود. اغلب واحدهای تولید کشاورزی نسبتاً کوچک هستند و حدود ۸۴ درصد کل مزارع کمتر از دو هکتار زمین برای پرورش نباتات و دام دارند. در سطح جهان، حدود ۵۷۰ میلیون مزرعه (واحد کشاورزی) وجود دارد که تقریباً ۲۸ درصد نیروی کار جهان را استخدام می‌کند. کشاورزان روزانه ریسک‌های متعددی را مدیریت می‌کنند. در اغلب موارد، مقررات از حمایت کشاورزان ناتوان بوده و حتی ممکن است تنگناهایی را ایجاد کنند. تمرکز بر چشم‌انداز کشاورزان، بر اولویت‌بندی حوزه‌های رگولاتوری که در آنها کشاورزان با بیشترین موانع روبه‌رو هستند، دلالت می‌کند. کشاورزان نیازمند دستیابی به نهاده‌های با کیفیت بالا شامل بذر، کود، ماشین‌آلات، خوراک دام و داروهای دامپزشکی هستند. آنها همچنین نیازمند دستیابی به تامین مالی و فرصت‌های بازار هستند. گزارش «فراهم‌سازی محیط مناسب کسب‌وکار در بخش کشاورزی» چگونگی اثرگذاری مقررات را بر معیشت کشاورزان داخلی ارزیابی می‌کند. این گزارش که برگرفته از گزارش بانک جهانی است، از سوی مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی ترجمه و تدوین شده، حاوی آموزه‌ها و پیشنهادهایی برای بهبود فضای کسب‌وکار کشاورزی در ایران است.

پیام مهر

سال شصت و نهم
شماره ۱۹۸ پیاپی ۲۹۳
فروردین ۱۴۰۱

اقدامات اصلاحی بهبود کسب‌وکار کشاورزی

بررسی محیط کسب‌وکار و سرمایه‌گذاری در کشور به‌طور اعم و بخش کشاورزی به‌طور اخص حکایت‌گر وضعیت نامطلوب و ناامن برای متقاضیان راه‌اندازی و توسعه کسب‌وکار است. سیاست‌ها و رویکردهای اشتباه در مقررات‌گذاری برای کنترل وضعیت کسب‌وکار در کشور، عدم توجه به مباحثی همچون تامین مالی آسان و فراگیر و رویه‌های بوروکرات‌محور و سنتی‌مدار اداری در صدور مجوزها و پاسخ به استعلام‌ها، مانع و معضل اصلی در عدم مطلوبیت محیط کسب‌وکار به‌شمار می‌روند. رتبه پایین ایران در گزارش‌های بین‌المللی کسب‌وکار در مقایسه با کشورهای منطقه، هم شاهدی بر این مدعاست.

این در حالی است که خیلی از کشورها همواره در پی اصلاح قوانین و مقررات و رویه‌های اداری به‌منظور بهبود هرچه بیشتر محیط کسب‌وکار و سرمایه‌گذاری هستند تا از این رهگذر به رشد و شکوفایی اقتصاد کشورشان کمک کنند. هر چند که علاوه بر اقدامات حقوقی مناسب، لازم است در سایر ابعاد محیط کسب‌وکار نیز اقدامات اصلاحی مناسبی صورت گیرد.

مطالعات مختلف نشان داده است که بهبود محیط کسب‌وکار در بخش کشاورزی از طریق وضع قوانین و مقررات مناسب می‌تواند به کاهش فقر، ایجاد درآمد بهتر برای کشاورزان و فرصت‌های شغلی بیشتر برای جمعیت روستایی و تقویت امنیت غذایی کمک کند. گزارش حاضر شامل اقدامات انجام یافته تعدادی از کشورها برای ساده‌سازی فرآیندهای تنظیم‌گری موثر بر مولفه‌های زمان، هزینه و ضوابط حقوقی مورد نظر در هشت شاخص تامین بذر، ثبت کود، تامین آب، ثبت ماشین‌آلات، پایدارسازی دام، حفظ نباتات، تجارت غذا و دستیابی به منابع مالی است.

محور اول: تجارت مواد غذایی

- فراهم‌سازی زمینه بازرسی هوشمند و مبتنی بر ریسک واردات از نظر بهداشت نباتی
- انتشار رسمی جداول تعرفه‌های اخذ گواهی‌های بهداشت نباتی، تعرفه‌های ثبت تراکتور و هزینه‌های گواهی بذر جهت دسترسی عموم
- لغو دریافت اسناد اجباری و اختصاصی کشاورزی برای هر محموله صادراتی

محور دوم: حفظ نباتات

- الزامی کردن گزارش‌دهی طغیان آفات توسط

شهروندان (کشاورزان و روستاییان)

- فراهم‌سازی امکان تقاضای الکترونیک برای دریافت گواهی بهداشت نباتی
- راه‌اندازی سیستم جدید Ephyto جهت ارسال تقاضا برای دریافت گواهی‌های بهداشت نباتی و صدور ارسال گواهی‌های مذکور به شرکای تجاری
- بهبود دسترسی پذیری برخط اطلاعات بهداشت نباتات، مانند دسترسی پذیری فهرست رسمی آفات قرنطینه یا اطلاعات جامع در خصوص آفات و بیماری‌های گیاهی
- انتشار فهرست رسمی در زمینه محصولات دامپزشکی ثبت‌شده در پورتال هیئت داروسازی و سموم

محور سوم: تامین بذر

- درگیر کردن بخش سوم در تصمیم‌گیری‌ها با هدف امکان مشارکت کشاورزان در مدیریت فرآیندهای کشاورزی
- اعطای مجوز به نهادهای بخش سوم برای احراز صلاحیت و اعطای گواهی بذر
- **محور چهارم: مدیریت و تامین آب**
- الزام مداخله دادن کشاورزان در برنامه‌ریزی منابع آب
- الزامی شدن دسترسی عموم به اطلاعات منابع آبی

محور پنجم: دستیابی به منابع مالی

- استقرار بانکداری مبتنی بر نمایندگی
- برقراری نظام قبض انبار جامع به‌عنوان وثیقه غیرمنقول جهت دریافت تسهیلات اعتباری به‌ویژه برای کشاورزان خرده‌مالک
- **محور ششم: ثبت کود**
- الزام تولیدکنندگان کود به الصاق برچسب حاوی اطلاعات کامل محصول

محور هفتم: ثبت ماشین‌آلات

- انتشار رسمی تعرفه‌های ثبت تراکتور جدید جهت دسترسی عموم

محور هشتم: پایدارسازی دام

- الزام تولیدکنندگان خوراک دام به الصاق برچسب حاوی اطلاعات مورد نیاز

پیشنهادها و راهکارها

اگرچه به گزارش‌هایی که بانک جهانی در زمینه رتبه‌بندی کشورها از نظر بهبود محیط کسب‌وکار منتشر می‌سازد، ندهایی هم وارد است؛ ولی در عین حال حاوی نکات و تجارب آموزنده است. از این‌رو، در ادامه با بهره‌گیری از نکات و نتایج این گزارش، راهکارهایی برای اصلاح و بهبود محیط کسب‌وکار و سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی ارائه می‌شود:

۱. تعیین شاخص‌های جامع‌نگر برای ارزیابی وضعیت محیط کسب‌وکار و سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی

در حال حاضر ارزیابی ملی وضعیت کسب‌وکار در کشور، به‌صورت فصلی و توسط اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران با همکاری اتاق‌های تعاون و اصناف ایران انجام می‌شود که از سال ۱۳۹۴ شروع شده و در بخش‌های کشاورزی، صنعت و خدمات منعکس می‌شود. در این گزارش ۷۲ مولفه مورد سنجش قرار می‌گیرد که اطلاعات ۲۸ مولفه آن به‌صورت پیمایشی و از طریق تکمیل پرسشنامه و ۴۲ مولفه آن با استفاده از آمار منابع اطلاعاتی و آمار رسمی کشور جمع‌آوری می‌شود. با وجود این چنین مولفه‌هایی کامل نیستند و به‌ویژه در بخش کشاورزی، برآورد درست و دقیقی از وضعیت کسب‌وکار در شاخص‌های تامین مالی، محدودیت دسترسی به آب، ثبت مواد کودی جدید و ماشین‌آلات و تجارت مواد غذایی ارائه نمی‌دهد. بنابراین پیشنهاد می‌شود علاوه بر مولفه‌های موجود، برای هرکدام از بخش‌های صنعت، خدمات و کشاورزی، نماگرها و شاخص‌های مستقل تخصصی نیز که در این گزارش بدان‌ها اشاره شد، در نظر گرفته شود تا ارزیابی جامعی از وضعیت کسب‌وکار در این بخش‌ها انعکاس پیدا کند.

۲. الزام دستگاه‌های اجرایی به شفافیت و اطلاع‌رسانی ضوابط صدور مجوز اعم از مدت زمان، هزینه و مدارک

در بیشتر کشورها تمام مقررات مربوط به صدور مجوز و پاسخ به استعلام در شاخص‌های مورد نظر در سامانه‌های برخط بارگذاری شده یا در قالب یک بسته نرم‌افزاری در اختیار عموم مردم قرار داده شده است و عموماً صفر تا صد صدور مجوز به‌صورت الکترونیکی انجام می‌شود. متقاضیان نیز مجبور به مراجعه حضوری به دستگاه‌ها نیستند. از طرفی شفافیت در هزینه‌های صدور مجوز می‌تواند در کاهش کلاهبرداری‌ها و سوءاستفاده از متقاضیان موثر واقع شود.

برخی از کشورها با انتشار رسمی جداول تعرفه‌های اخذ گواهی‌های بهداشت نباتی (بنگلادش)، تعرفه‌های ثبت تراکتور (جمهوری قرقیزستان)، لیست تعرفه‌ها و هزینه‌های گواهی بذر (نیجر) و اطلاعات منابع آبی (مراکش) جهت دسترسی عموم، گام‌هایی برای افزایش شفافیت تعرفه‌های مرتبط با فعالیت‌های کشاورزی برداشته‌اند که بهتر است در ایران نیز چنین مواردی به‌صورت شفاف اعلام شود. همچنین اگرچه در کشور ایران

برخی از مجوزها مانند صدور گواهی بهداشت نباتی به صورت الکترونیکی انجام می‌شود، ولی هنوز بیشتر استعلام‌ها از سازمان‌هایی از قبیل حفاظت محیط زیست، میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، اوقاف و امور خیریه، امور اراضی، جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری و ادارات برق، آب و گاز غالباً به صورت حضوری انجام می‌شود.

بنابراین راهکار اساسی اصلاحی این است که طی حکمی تمام دستگاه‌های اجرایی مکلف شوند با حداکثر استفاده از داده‌های موجود و تجمیع آنها، اطلاعات مکانی اراضی کشاورزی و درجه و کاربری آنها، ابنیه و آثار تاریخی، حریم‌های قانونی، اطلاعات حقایق‌ها و ضوابط فنی و بهداشتی ساخت بنا، طرح‌های توسعه ناحیه‌ای و ضوابط محیط زیستی را در پایگاه صدور مجوزهای کشور بارگذاری کنند و سرمایه‌گذاری در اراضی فاقد محدودیت‌های فوق، نیاز به هیچگونه استعلام و اخذ موافقت اصولی، پروانه تأسیس و پروانه ساخت از دستگاه‌های اجرایی، دهیاری‌ها، بخشداری‌ها، فرمانداری‌ها و شهرداری‌ها نداشته باشد و متقاضیان، با رعایت ضوابط طرح‌های توسعه ناحیه‌ای، ضوابط فنی، بهداشتی و محیط زیستی بتوانند حداکثر ظرف سه روز، پس از تکمیل اظهارنامه و ارائه تعهد محضری رسمی مبنی بر رعایت تمام قوانین و ضوابط مربوط و پذیرش مسئولیت حقوقی توقف طرح در صورت ارتکاب تخلف، در مناطق مجاز سرمایه‌گذاری اقدام به شروع کسب‌وکار نمایند.

۳. بسترسازی حقوقی برای استفاده از نظام قبض انبار و بانکداری مبتنی بر نمایندگی برای تامین مالی کشاورزان خرده‌مالک

یکی از چالش‌های اساسی محیط کسب‌وکار و سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی، عدم توان کشاورزان و روستاییان برای تامین وثیقه‌های سنگین مورد درخواست بانک‌ها و موسسات مالی جهت اعطای تسهیلات است. بنابراین فقدان وثیقه مورد وثوق بانک‌ها، مانع کلیدی کشاورزان در دستیابی به منابع مالی و سرمایه‌گذاری در تولید است. در کشورهایی که چارچوب‌های تنظیم‌گری استفاده از قبوض انبار را به‌عنوان وثایق منقول جایگزین، به رسمیت می‌شناسند، کشاورزان می‌توانند گواهی قبض انبار را به‌عنوان شاهدی برای سپردن طیفی از محصولات خود به‌عنوان رهن (بیعانه) از تعاونی‌های عمده، دریافت کنند. قبض انبار نقش وثیقه را ایفا کرده و کشاورزان را قادر به بهره‌مندی از اعتبارات بانکی به‌ویژه سرمایه در گردش می‌کند.

علاوه بر این، نظام قبض انبار مطمئن، کشاورزان به‌ویژه کشاورزان خرده‌مالک را قادر به گسترش دوره فروش محصولات فسادپذیر به فراتر از فصل برداشت می‌کند. این نظام درآمد کشاورزان را افزایش داده و قیمت‌های بازار را در دوره بلندمدت تثبیت می‌کند. کشور تانزانیا یکی از پیشرفته‌ترین سیستم‌های قبض انبار را دارد و این سیستم، دستیابی به تامین مالی را امکان‌پذیر کرده و توسط هیئت‌مدیره تنظیم مقررات قبوض انبار نظارت می‌شود. همچنین تصویب چارچوب قانونی برای بانکداری مبتنی

بر نمایندگی و پول الکترونیک همانند کشورهای برون‌دی و پاکستان، می‌تواند دستیابی به خدمات مالی را بهبود بخشد.

۴. فراهم‌سازی زمینه گزارش‌دهی آسان طغیان آفات و بیماری‌ها و حوادث غیرمترقبه طبیعی و غیرطبیعی به دستگاه‌های متولی توسط کشاورزان

حدود یک‌سوم کشورهای اصلاح‌کننده مقررات و ضوابط حفظ نباتات از جمله بورکینافاسو، برون‌دی، دانمارک، یونان و جمهوری کره، برای حفاظت از محصولات کشاورزی بهره‌برداران، گزارش‌دهی طغیان آفات توسط کشاورزان را الزامی اعلام کرده‌اند و در صورت عدم ارسال گزارش مجازات‌هایی نیز وضع کرده‌اند. البته با توجه به محدودیت‌هایی مانند سطح پایین سواد و آگاهی کشاورزان و نبود زیرساخت‌های فناوری اطلاعات سهل‌الوصول در کشور، وضع چنین ضوابطی ممکن است به‌جای اینکه منجر به بهبود محیط کسب‌وکار شود، به کشاورزان آسیب بزند، ولی ریل‌گذاری نظام حاکمیتی باید به سمتی باشد که در آینده زیرساخت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری مناسب برای گزارش‌دهی آفات و بیماری‌ها و حوادثی مانند آتش‌سوزی اراضی کشاورزی و عرصه‌های منابع طبیعی مهیا شود.

۵. انتشار و به‌روزرسانی فهرست رسمی داروها، کودها و سموم کشاورزی ثبت‌شده و آفات و بیماری‌های گیاهی و نحوه مبارزه با آنها در پورتال رسمی

برخی از کشورها، به‌منظور افزایش آگاهی و

دانش تولیدکنندگان و در نتیجه تصمیم‌گیری بهتر برای انجام عملیات کشاورزی، سعی کرده‌اند از طریق تصویب قوانین و مقررات خاصی شفافیت و دسترس‌پذیری آسان مردم را به اطلاعات مورد نیاز بهبود بخشند. برای نمونه کشورهای کلمبیا، غنا و تایلند برای بهبود دسترس‌پذیری برخط اطلاعات بهداشت نباتات، دستگاه مربوطه را ملزم به انتشار فهرست رسمی آفات قرنطینه یا اطلاعات جامع درخصوص آفات و بیماری‌های گیاهی کرده‌اند. همچنین دولت‌های کلمبیا و اوکراین اطلاعاتی را درخصوص آفات و بیماری‌ها به‌صورت آنلاین منتشر کردند؛ به‌نحوی که تولیدکنندگان داخلی را قادر به مدیریت اثربخش‌تر طغیان آفات کردند. کنیا نیز انتشار فهرست رسمی در زمینه محصولات دامپزشکی ثبت‌شده را در پورتال رسمی هیئت داروسازی و سموم آغاز کرده است.

البته در داخل کشور نیز برخی از دستگاه‌ها، اقدامات خوبی برای دسترس‌پذیری مردم به اطلاعات مورد نیاز انجام داده‌اند، ولی اولاً این اطلاعات کامل نیست و ثانیاً توسط تمام دستگاه‌ها انجام نمی‌شود. بنابراین لازم است، تمام دستگاه‌های اجرایی مربوط ملزم به انتشار رسمی و به‌روزرسانی اطلاعات مورد نیاز از قبیل فهرست داروها، کودها و سموم کشاورزی ثبت شده و آفات و بیماری‌های گیاهی و نحوه مبارزه با آنها در پورتال رسمی شوند و همچنین دفترچه‌های آموزشی مناسب و عامه فهم (به زبان ساده) درباره عملیات کشاورزی تهیه و با حداقل هزینه در اختیار تولیدکنندگان قرار دهند.

۶. فراهم‌سازی زمینه بازرسی هوشمند و مبتنی بر ریسک واردات از نظر بهداشت نباتی

در شاخص تجارت مواد غذایی، با فراهم‌سازی زمینه بازرسی هوشمند و مبتنی بر ریسک واردات از نظر بهداشت نباتی در کشورهای برزیل و برون‌دی، گام‌هایی برای ارتقای رویه‌های کنترل مرزی برداشته شده است و این امر به هدف‌گیری و تمرکز بر محموله‌هایی که از نظر بهداشت نباتی احتمال آلودگی بیشتری دارند یا با مقررات و ضوابط محلی مطابقت ندارند، کمک می‌کند و در نتیجه منجر به بهبود کارایی گمرک و ارتقای تخصیص منابع می‌شود.

۷. فراهم‌سازی بسترهای قانونی برای مشارکت و مداخله موثر تشکلهای کشاورزی غیردولتی مربوطه در تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌ریزی‌های مدیریت منابع آب

طبق نتایج گزارش بانک جهانی، هشت کشور با درگیر کردن بخش خصوصی در تصمیم‌گیری، کشاورزان را قادر به مشارکت در مدیریت فرآیندهای کشاورزی کرده‌اند. برای مثال گواتمالا، جمهوری دموکراتیک لائوس و سیرالئون، مداخله دادن کشاورزان را در برنامه‌ریزی منابع آبی الزامی کرده‌اند.

این در حالی است که در کشور ایران اهمیت این موضوع چندان بر دستگاه‌های اجرایی روشن نشده است. به‌طوری که در شرایط حاضر، سیاست و برنامه‌ریزی وزارت نیرو در نحوه تعیین میزان حقایقه‌ها و زمان

تخصیص آن به کشاورزان، یکطرفه و از بالا به پایین بوده و کشاورزان نقشی در نظارت بر عملکرد وزارت نیرو در تخصیص حقایقه رسمی خود ندارند. این در حالی است که آب به‌عنوان یکی از مهمترین نهادهای تولیدات کشاورزی، نقش تعیین‌کننده‌ای در میزان تولید و درنهایت سودآوری کشاورزان دارد. کشاورز با محصول زنده سروکار دارد و عدم تخصیص به‌اندازه و به‌موقع آب (مطابق حقایقه رسمی کشاورز)، منجر به تلف شدن گیاه می‌شود و کشاورز را با ضرر و زیان جدی مواجه می‌سازد. به‌دلیل اهمیت موضوع، امروزه مداخله کشاورزان در برنامه‌ریزی منابع آبی الزامی شده است و این امر به‌عنوان اقدام اصلاحی کشورها برای بهبود محیط کسب‌وکار در بخش کشاورزی تلقی می‌شود. لذا ضرورت دارد در کشور ما نیز با توجه به اصل نظارت عمومی و ضرورت شفافیت، مقوله مشارکت و مداخله کشاورزان یا تشکلهای ایشان در برنامه‌ریزی برای مدیریت منابع آب به‌طور جدی پیگیری و الزامی شود و سازوکار شفاف برای نظارت بر سیاست‌ها و اقدامات وزارت نیرو و شرکت‌های آب منطقه‌ای تابع در استان و شهرستان در تعیین و آزادسازی حقایقه‌ها به کشاورزان تعبیه شود.

* برگرفته و تلخیص شده از گزارش «فراهم‌سازی محیط مناسب کسب‌وکار در بخش کشاورزی - بانک جهانی» ترجمه و تدوین شده در مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

اشاره:

محمدی که دانش‌آموخته کارشناسی حسابداری و ارشد مدیریت است، در سال ۱۳۷۸ به جمع خانواده بزرگ بانک کشاورزی وارد شده است. وی کار خود را به عنوان متصدی امور بانکی از شعبه میدان توحید تهران آغاز کرد، طی سال‌های رفته نیز خدمت در سمت‌های مسئول باجه، کاربر ارشد، مسئول اعتبارات را تجربه کرد و برای نخستین بار به عنوان رئیس شعبه در شعبه سازمان جهاد منصوب شد. پس از آن در شعب سیدجمال‌الدین اسدآبادی، ملاصدرا و مرکز تجاری گلستان به عنوان رئیس شعبه خدمت کرد و موفق به کسب دستاوردهای مطلوبی در این شعب به عنوان مسئول شعبه شد. از سال ۱۳۹۹ نیز به عنوان رئیس شعبه مرکزی منصوب و فعالیت خود را ادامه می‌دهد.

عملکرد و دستاوردهای شعبه مرکزی در گفت‌وگو با رئیس شعبه:

کارنامه پربار در روزگار کرونایی

در شرایطی که طی دو سال گذشته شیوع ویروس کرونا، چالش‌های بسیاری به سیستم بانکی تحمیل کرد، شعبه مرکزی بانک کشاورزی کارنامه موفقی داشته است. پیرامون عملکرد و دستاوردهای شعبه مرکزی با داود محمدی، رئیس شعبه به گفت‌وگو نشستیم که گزیده آن را در ادامه می‌خوانید.

شعبه

شعبه

اقدامی مهمی که در شعبه مرکزی صورت گرفت و دستاوردهای شعبه را رقم زد، تقسیم کار منطقی و هدفمند میان معاونت‌های شعبه بود. به واقع برای تک تک پرونده‌های شعبه چه در بحث بازایابی مشتری و منابع جدید و چه در مقوله وصول مطالبات، تیم‌های کوچک و چابک در شعبه شکل گرفت و با ترسیم مسیر، عموم اهداف به ثمر نشست.

توصیه‌ای برای همکاران جوان‌تر

همواره بر دو نکته تاکید می‌کنم؛ نخست اینکه در حوزه کاری خودمان حرفه‌ای برخورد کرده و سعی کنیم بهترین خروجی را ارائه دهیم و نکته دیگر اینکه نگاهمان تیم‌محور باشد. طی دو سال گذشته سعی داشتیم این دو کلید اصلی را در شعبه مرکزی رعایت کنیم و خروجی عملکردی شعبه هم حکایت از آن دارد که تا اندازه زیادی در کار خود موفق بوده‌ایم. و اما مهمترین توصیه‌ام به همکاران احترام به مشتری است؛ تا زمانی که به مشتری به عنوان ارباب رجوع یا مراجعه‌کننده نگاه می‌کنیم، پیشرفت نخواهیم داشت. اما زمانی که با احترام کامل با مشتری برخورد کرده و نگاهمان به او به عنوان یک شریک تجاری باشد، در مسیر موفقیت گام برمی‌داریم.

قدر فرصت‌ها را بدانیم

امروزه در نظام بانکی، به دلیل تعدد بانک‌ها و بازار رقابتی، مشتری حق انتخاب دارد. بنابراین هنگامی که مشتری وارد شعبه می‌شود، آن مشتری شما را انتخاب کرده و باید قدر این فرصت را به خوبی دانست. مشتری هم به راحتی خواسته‌اش را مطرح نمی‌کند، ابتدا باید مقدمات فراهم باشد؛ به عنوان نمونه مشتری در فضای شعبه احساس آرامش کند، تکریم شده و حس خوب به او منتقل شود، سپس مشتری خواسته‌اش را مطرح می‌کند.

بزرگ کمک کنیم. این همدلی و همراهی سبب شد کارکنان شعبه فراتر از مسئولیت‌های‌شان فعالیت کنند.

گذر از بحران کرونایی

موفقیت‌های شعبه مرکزی طی دو سال گذشته در شرایطی رقم خورد که بیماری کرونا جهان را درگیر کرده بود. بخش قابل توجهی از همکاران شعبه مرکزی نیز بیشتر از یک مرتبه درگیر این ویروس شدند؛ چنانکه در مواقعی حتی ما یک‌سوم همکاران شعبه را به دلیل درگیر بودن با بیماری در اختیار نداشتیم. با این حال دیگر همکاران با تلاش دوچندان و کار اضافه به نوعی عدم حضور همکاران را در شعبه جبران کرده و خللی در روند خدمت‌رسانی به مشتریان ایجاد نشد.

بیماری کرونا علاوه بر اینکه از نظری کمی، حضور همکاران در شعبه را تحت تاثیر قرار می‌داد و ما نمی‌توانستیم با صد درصد نیروها کار کنیم؛ از منظر روحی هم با چالش‌های جدی مواجه بودیم؛ اینکه جو روانی جامعه به دلیل شیوع بیماری ناآرام بود و تک تک همکاران دل‌نگران این بودند که به واسطه حضور در محل کار، عامل انتقال بیماری به خانواده‌های‌شان نباشند. لیک در چنین شرایطی باز هم به مانند یک خانواده در کنار هم ایستادیم و هوای همدیگر را داشتیم که هیچ مسئولیت محوله و یا خواسته و تقاضایی روی زمین نماند. چنانکه طی دو سال گذشته منابع شعبه با رشد ۱۰۰ درصدی همراه بود از ۴۰ هزار میلیارد ریال به ۸۰ هزار میلیارد ریال بالغ شد.

تیم‌های کوچک و چابک

شعبه مرکزی با توجه حجم فعالیت‌ها و مسئولیت‌هایی که بر عهده دارد ۴ معاونت دارد که امور مختلف شعبه را رصد می‌کنند.

اولاد بزرگ بانک

کار کردن در شعبه مرکزی سختی‌های و پیچیدگی‌های خاص خود را دارد و حتی از قدیم در میان بانکی‌ها، شعبه مرکزی را به عنوان اولاد بزرگ بانک می‌شناختند که هم اهمیت بیشتری داشته و هم طبیعتاً انتظارات بیشتری از آن می‌رود. به همین رو طی دو سالی که در شعبه مرکزی مشغول به خدمت هستیم به همراه همکاران شعبه تمام تلاش خود را به کار گرفتیم تا مسئولیت‌پذیری خود را نشان داده و حتی فراتر از اهداف و برنامه‌های ترسیم شده برای شعبه حرکت کنیم.

ویژگی‌های شعبه مرکزی

شعب مرکزی در تمام بانک‌ها و در ذات خود شعب توانمندی بوده و ظرفیت‌های بسیار بالایی دارند؛ به عنوان نمونه مشتریان نمونه و ویژه به شعب مرکزی هدایت می‌شوند؛ در عین حال شعبه مرکزی باید بالاترین کیفیت در ارائه خدمات را ارائه داده و همواره یک برند برای بانک باشد. مزیت دیگر شعبه مرکزی، توانمندی بالای کارکنان شعبه است؛ چنانکه تفهیم برنامه‌ها و سیاست‌ها در شعبه با کمترین زمان ممکن محقق می‌شود و کارکنان برای انجام کارها، در انتظار یادآوری رئیس شعبه نمی‌مانند و حتی گاه در اجرای امور جلوتر حرکت می‌کنند.

همراهی و همدلی

شاید مهمترین فاکتوری که دستاوردهای شعبه مرکزی در دو سال گذشته را رقم زد، همراهی و همدلی تک تک کارکنان شعبه باشد. همگی شبیه به اعضای یک خانواده در کنار هم قرار گرفتیم و سعی کردیم با ایفای نقش خود به بهترین شکل ممکن، به بهبود عملکرد شعبه در قالب یک پیکره

سال شصت و نهم
شماره ۱۹۸ پایاپای ۲۹۳
فروردین ۱۴۰۱

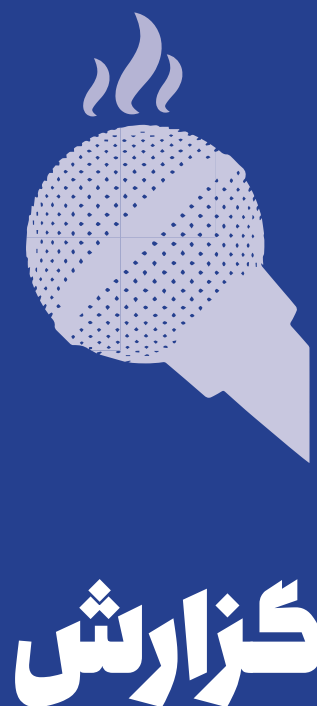

با مساعدت بانک کشاورزی و در اجرای
بند خ ماده ۳۳ قانون برنامه ششم توسعه محقق شد

بخشودگی ۱۷ هزار میلیاردی

بانک کشاورزی به منظور مساعدت با بدهکاران بخش کشاورزی که دچار حوادث غیرمترقبه از جمله خشکسالی شده‌اند و در اجرای بند خ ماده ۳۳ قانون برنامه ششم توسعه بیش از ۷۳ هزار میلیارد ریال از مطالبات خود را تعیین تکلیف کرد.

در اجرای این قانون و از چهارم اسفند ماه سال گذشته تا ۶ فروردین سال ۱۴۰۱ سود و مفرعات بیش از ۱۰۰ هزار فقره از تسهیلات بدهکاران مشمول این قانون به مبلغی بیش از ۱۶۸۵۴ میلیارد ریال بخشوده و به حساب مطالبات از دولت منظور شده است. کشاورزانی که مشتری بانک کشاورزی بوده و از این بانک تسهیلاتی در بخش تولید دریافت کرده‌اند و به دلیل وقوع خشکسالی قادر به بازپرداخت بدهی خود در سال گذشته نشده‌اند، مشمول استفاده از این مساعدت می‌شوند. شعب بانک کشاورزی، پس از معرفی کشاورزان خسارت دیده از سوی شورای بررسی خسارت استان‌ها، با مشمولان این قانون مساعدت و بدهی آنان را تعیین تکلیف خواهند کرد.

گزارش

گزارش

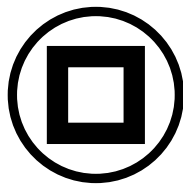

پیام مهر

سال شصت و نهم

شماره ۱۹۸ پیاپی ۲۹۳

فروردین ۱۴۰۱

۱۰۰,۰۰۰

فقره

تعداد تسهیلات مشمول بخشودگی سود و متفرعات

۷۳,۰۰۰

میلیارد ریال

تعیین تکلیف مطالبات بانک کشاورزی در
اجرای بند خ ماده ۳۳ قانون برنامه ششم
توسعه

۱۶,۸۵۴

میلیارد ریال

سود و متفرعات بخشوده شده کشاورزان

مشتریان با این سه
شرط مشمول طرح
شدند:

۱. کشاورز بودن

۲. تسهیلات تولیدی

۳. آسیب دیده ناشی
از وقوع خشکسالی

سامانه «پل»؛ پلی به خدمت رسانی

سامانه پرداخت لحظه‌ای «پل» در بانک کشاورزی راه‌اندازی و امکان انتقال وجه بین‌بانکی با سهولت، سرعت و امنیت بیشتر و به صورت لحظه‌ای فراهم شد. در حال حاضر، مشتریان از طریق شعب این بانک در سراسر کشور و درگاه اینترنت بانک به این خدمت دسترسی دارند. سامانه «پل» خدمتی جدید و استاندارد در سطح کشور است که با نظارت بانک مرکزی با حجم انبوه انجام شده و انتقال مبالغ خرد مشتریان این بانک کارسازی خواهد شد.

تعیین وضعیت و پردازش طی چند ثانیه، کارمزد پایین‌تر نسبت به سرویس کارت به کارت، کارکرد ۲۴/۷ و بدون وقفه در تمام ایام سال از طریق حساب بانکی مشتریان و شبای حساب گیرنده از مهم‌ترین مزیت‌های سرویس پرداخت لحظه‌ای است. لازم به ذکر است سقف انتقال مبلغ مصوب شده توسط بانک مرکزی در درگاه شعبه تا مبلغ ۱۵۰ میلیون ریال و درگاه اینترنت بانک و موبایل بانک تا مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال است.

گزارش

پیام مهر

سال شصت و نهم

شماره ۱۹۸ پیاپی ۲۹۳

فروردین ۱۴۰۱

مزیت‌های پل

کارمزد پایین‌تر نسبت به
سرویس کارت به کارت

تعیین وضعیت و پردازش
طی چند ثانیه

۷ روز هفته / ۲۴ ساعت

گزارش

پیام مهر

سال شصت و نهم
شماره ۱۹۸ پیاپی ۲۹۳
فروردین ۱۴۰۱

در سال ۱۴۰۰ از سوی بانک کشاورزی پرداخت شد؛

۹ هزار میلیارد تسهیلات آبرزی پروری

بانک کشاورزی در سال ۱۴۰۰ بالغ بر ۹ هزار میلیارد ریال تسهیلات برای احداث و توسعه طرح‌های شیلات و پرورش آبزیان پرداخت کرد. بانک با پرداخت ۹۳۲۳ میلیارد ریال در قالب ۲۵۴۴ فقره تسهیلات آبرزی پروری در سال ۱۴۰۰، نقش موثری در توسعه صنعت شیلات، تولید پروتئین دریایی، تامین امنیت غذایی، توسعه صادرات محصولات شیلاتی و اشتغال‌زایی در این حوزه داشته است. میزان تسهیلات پرداختی بانک کشاورزی در زیربخش شیلات و آبرزی پروری در سال ۱۴۰۰ نسبت به سال ۱۳۹۹ بیش از ۱۰ درصد رشد داشته است.

گزارش

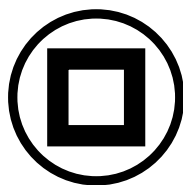

پیام مهر

سال شصت و نهم

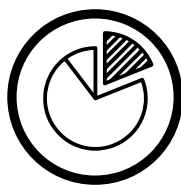
شماره ۱۹۸ پیاپی ۲۹۳

فروردین ۱۴۰۱

۲,۵۴۴
فقره

تعداد تسهیلات پرداختی
آبزی پروری در سال ۱۴۰۰

۱۰
درصد

رشد تسهیلات آبی پروری در
سال ۱۴۰۰ نسبت به سال ۱۳۹۹

۹,۲۳۲
میلیارد ریال

مبلغ تسهیلات پرداختی
آبزی پروری در سال ۱۴۰۰

در سال ۱۴۰۰ با عاملیت بانک کشاورزی

غرامت به کشاورزان آسیب دیده رسید

مدیریت ریسک‌های کشاورزی

فعالیت در بخش کشاورزی به دلیل اتکای زیاد به طبیعت و وابستگی آن به عوامل و شرایط جوی و محیطی، فعالیتی همراه با ریسک محسوب می‌شود و تولیدکنندگان این بخش همواره با خسارات ناشی از بروز حوادث قهری و بلایای طبیعی روبه‌رو هستند و زندگی اقتصادی آنها در معرض خطرات جدی قرار دارد. به‌طوری‌که این امر موجب می‌شود کشاورزان و دامداران همواره نگران بازپرداخت هزینه‌های مختلف تولید و حتی هزینه‌های ضروری زندگی و معاش خود باشند. از این رو بقا و دوام فعالیت‌های تولیدی در این بخش نیازمند حمایت‌های جدی از تولیدکنندگان و سرمایه‌گذاران این بخش است. در بین سیاست‌های مختلف حمایتی، بیمه محصولات کشاورزی، به‌عنوان

با عاملیت بانک کشاورزی، در سال ۱۴۰۰ مبلغ ۳۳ هزارمیلیارد ریال غرامت به کشاورزان خسارت دیده پرداخت شد. این مبلغ غرامت به‌منظور مدیریت بخشی از ریسک‌های مالی و حفظ و تداوم تولید بخش کشاورزی به بیمه‌گذاران صندوق بیمه کشاورزی که از حوادث تحت پوشش بیمه دچار خسارت شده بودند، پرداخت شده است. بانک کشاورزی همچنین با هدف بازیابی توان تولیدی کشاورزان در سال ۱۴۰۰ مبلغ ۴۹۶۰ میلیارد ریال تسهیلات ارزان قیمت برای کمک به ۹۴۲۵ نفر از آسیب‌دیدگان خسارت دیده از حوادث قهری نظیر زلزله، خشکسالی، سیل و... پرداخت کرده است.

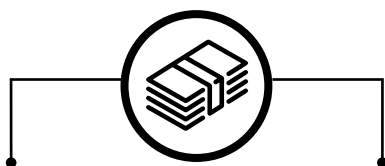

خسارت‌های ناشی از سوانح طبیعی و حوادث قهری نظیر تگرگ، طوفان، خشکسالی، زلزله، سیل، سرمازدگی، یخبندان، آتش‌سوزی، صاعقه، آفات و امراض نباتی عمومی و قرنطینه‌ای و امراض حیوانی و قرنطینه‌ای است که به موجب عقد قرارداد بیمه‌گذار با شرکت یا سازمان بیمه‌گر؛ در صورت بروز حوادث و وارد آمدن خسارت، بیمه‌گر موظف به جبران خسارت مالی بیمه‌گذار تا میزان مورد قرارداد است.

در دوره کاشت، داشت و برداشت تا میزان مورد تعهد بیمه‌گر جبران می‌شود. همچنین بیمه محصولات کشاورزی در مفهوم وسیع‌تر نوعی تامین پوشش حمایتی برای انواع محصولات زراعی و باغی، دامی، زنبور عسل، کرم ابریشم، آبنیان پرورشی، طرح‌های جنگلداری، مرتعداری و آبخیزداری در مقابل

راه‌حل مفید و مناسب جهت مقابله با این خطرات همواره مورد توجه و تاکید بوده است. بیمه محصولات کشاورزی به کشاورزان کمک می‌کند تا به‌منظور کاهش ریسک، بهترین برنامه‌های مدیریتی و استراتژی‌های پایدار را به کار ببرند.

بیمه محصولات کشاورزی در تئوری یک مکانیزم مشارکت در پذیرش ریسک است. اما در عمل یک ابزار هزینه بر جهت انتقال ریسک از کشاورزان و تولیدکنندگان به بیمه‌گران دولتی یا خصوصی به‌شمار می‌رود. بیمه‌گذاران نوعی بیمه است که به موجب آن محصولات کشاورزی در مقابل مخاطرات جوی مانند تگرگ، طوفان، سیل، صاعقه، یخبندان و گرمزدگی و بیماری‌های نباتی و حوادثی مانند آتش‌سوزی مورد پوشش قرار می‌گیرند و خسارات مالی وارد شده به کشاورز

۴,۹۶۰
میلیارد ریال

پرداخت تسهیلات ارزان قیمت به کشاورزان خسارت‌دیده

۲۲,۰۰۰
میلیارد ریال

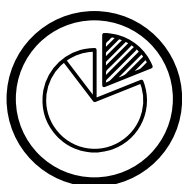
پراخت غرامت به کشاورزان خسارت‌دیده در سال ۱۴۰۰

طی سال ۱۴۰۰ در بانک کشاورزی محقق شد

جهش پرداخت در بذور گواهی شده

۳۴۰

درصد

رشد پرداخت تسهیلات تأمین بذور
گواهی شده

بانک کشاورزی تا پایان سال ۱۴۰۰، مبلغی حدود ۱۷ هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال تسهیلات، برای تأمین بذور گواهی شده مورد نیاز بخش کشاورزی پرداخت کرد. تسهیلات پرداختی این بانک برای تأمین بذور گواهی شده به عنوان محصولی دانش بنیان، در سال ۱۴۰۰ با ۱۲/۳۲۳ میلیارد ریال افزایش نسبت به مدت مشابه سال قبل، مبلغ ۱۷/۴۵۰ میلیارد ریال تسهیلات پرداخت کرده است. پرداخت این میزان تسهیلات در سال زراعی ۱۴۰۰ و افزایش آن نسبت به سال ۱۳۹۹، نشان از رشد حدود ۳۴۰ درصدی تسهیلات پرداختی در این بخش طی مدت یاد شده دارد.

تأمین بذور گواهی شده به عنوان محصولی دانش بنیان، سرمایه ژنتیکی و یکی از عوامل اساسی رشد و پایداری تولید کشاورزی به ویژه در زیربخش زراعت، جزو اولویت های این بانک در پرداخت تسهیلات قرار دارد که خوشبختانه تسهیلات پرداختی به این بخش رشد قابل توجهی داشته است و در سال جاری نیز اعتبار ۴۰ هزار میلیارد ریالی برای تولید بذور گواهی شده اختصاص یافته است.

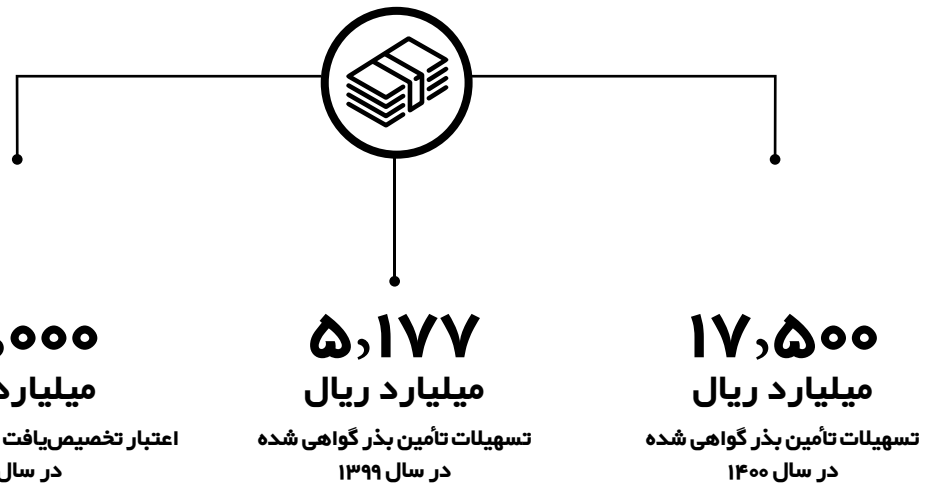

گزارش

پیام مهر

سال شصت و نهم
شماره ۱۹۸ پیاپی ۲۹۳
فروردین ۱۴۰۱

گزارش

پیام مهر

سال شصت و نهم
شماره ۱۹۸ پیاپی ۲۹۳
فروردین ۱۴۰۱

در بانک کشاورزی طی سال ۱۴۰۰ محقق شد؛

رشد ۳۱ درصدی تسهیلات کشت گندم و جو

بانک کشاورزی تا پایان سال ۱۴۰۰ مبلغی افزون بر ۵۲۵۰۰ میلیارد ریال تسهیلات، برای کشت دو محصول راهبردی گندم و جو پرداخت کرد. تسهیلات پرداختی این بانک برای کشت گندم و جو از مبلغ ۴۰ هزار و ۲۲۰ میلیارد ریال در سال ۱۳۹۹، به مبلغ ۵۲ هزار و ۵۶۰ میلیارد ریال در سال ۱۴۰۰ افزایش یافته است که نشان از رشد ۳۱ درصدی تسهیلات پرداختی در این بخش طی مدت یاد شده دارد.

شعب بانک کشاورزی در سال ۱۳۹۹ مبلغ ۳۸/۹۹۵ میلیارد ریال تسهیلات سرمایه در گردش تسهیلات کاشت گندم پرداخت کردند که این مبلغ در سال ۱۴۰۰ به ۵۰/۷۴۴ میلیارد ریال افزایش یافته است.

۱۲۲۵ میلیارد ریال تسهیلات سرمایه در گردش کشت جو نیز در سال ۱۳۹۹ پرداخت شده است که این میزان تسهیلات در پایان سال ۱۴۰۰ به ۱۸۱۶ میلیارد ریال افزایش یافته است.

گزارش

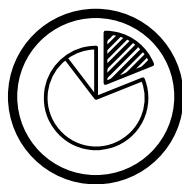

پیام مهر

سال شصت و نهم

شماره ۱۹۸ پیاپی ۲۹۳

فروردین ۱۴۰۱

۳۱

درصد

رشد تسهیلات پرداختی دو
محصول راهبردی گندم و جو در
سال ۱۴۰۰

۵۲,۵۰۰

میلیارد ریال

تسهیلات پرداختی دو محصول
راهبردی گندم و جو در سال ۱۴۰۰

دیدار نوروزی مدیران عامل بانک‌ها با رئیس کل بانک مرکزی با حضور سرپرست بانک کشاورزی برگزار شد

انتظارات بانک مرکزی از بانک‌ها در سال ۱۴۰۱ چیست؟

رئیس کل بانک مرکزی با اشاره به راه‌اندازی صندوق‌های بازار پول در سال جاری افزود: صندوق‌های بازار پول می‌توانند ابزاری با سررسید کمتر از یکسال را خریداری کنند، بر این اساس در سال ۱۴۰۱ بانک‌ها نیز با سازوکار مشخص و هماهنگ با سازمان بورس می‌توانند در بازار سرمایه اقدام به تشکیل این صندوق‌ها کنند. در کنار صندوق‌های بازار پول که به‌زودی در دستور کار قرار می‌گیرد، بانک‌ها همچنین می‌توانند برای مدیریت نقدینگی خود با هماهنگی بانک مرکزی اوراق کوتاه‌مدت زیر یک سال در فرابورس منتشر کنند، به این نحو که بانک‌ها براساس مجوز بانک مرکزی اقدام به انتشار گواهی سپرده (Certificate of Deposit) می‌کنند، این گواهی سپرده معاف از مالیات بوده و در بازار سرمایه نیز به نرخ بازار قابل معامله است. رئیس کل بانک مرکزی در پایان همچنین ضمن تأکید بر لزوم آسیب‌شناسی برخی از اختلالات به‌وجود آمده در بعضی خودپردازهای بانکی طی روزهای گذشته نوروز، برای بررسی دقیق این موضوع در بانک‌ها و حل مشکل احتمالی در آینده دستورات لازم را صادر کرد. در این دیدار مدیران عامل بانک‌ها نیز با ارائه دیدگاه‌های خود در قبال برنامه جامع تحول شبکه بانکی و حمایت از برنامه‌های بانک مرکزی در جهت حمایت از رونق تولید و اقتصاد دانش‌بنیان، از اصلاح روابط بانکی و تسهیل ارائه تسهیلات خرد به مردم با رعایت اعتبارسنجی و ابزارهای جدید مدیریت نقدینگی در شبکه بانکی استقبال کردند.

دیدار نوروزی رئیس کل بانک مرکزی، با مدیران عامل بانک‌های کشور با حضور مهدی رضایی، سرپرست بانک کشاورزی برگزار شد و طی این نشست، علی صالح‌آبادی رئیس کل بانک مرکزی با تأکید بر انجام نظرات‌های هوشمند بر عملکرد بانک‌ها در سال جدید، هفت فرمان مهم به‌منظور حمایت از رونق تولید، تسهیل و تأیید بانکی در اعطای تسهیلات خرد به مردم، اشتغال‌آفرینی پایدار، حمایت عملی از اقتصاد دانش‌بنیان و رعایت دقیق ضوابط پولی مندرج در برنامه تحول نظام بانکی صادر کرد.

رئیس شورای پول و اعتبار با بیان اینکه بانک‌ها قبلاً می‌توانستند طلا، اوراق و ارز را به‌عنوان وثیقه نزد بانک مرکزی بگذارند، افزود: در سال جاری، موارد دیگری هم به این وثایق اضافه شده و به‌زودی دستورالعمل آن نیز آماده ارسال می‌شود. در این شرایط بانک مرکزی می‌تواند این وثایق را در صورت عملی نشدن تعهد بانک‌ها در سامانه‌ای به فروش برساند.

صالح‌آبادی همچنین بر ضرورت عملیاتی شدن اصلاح نظام بانکی تأکید کرد و گفت: اصلاح نظام بانکی در سه حوزه رابطه دولت با بانک مرکزی و بانک‌ها، رابطه بانک‌ها و بانک مرکزی و رابطه بانک‌ها با مشتریان از الزامات سال جاری است و امسال حتماً فرآیند اصلاح و تحول در این سه رابطه باید اتفاق بیفتد تا شاهد تحول در نظام بانکی باشیم.

هفت فرمان

بانه‌ها انضباط مالی و بهداشت اعتباری خود را در دستور کار جدی قرار دهند.

بهداشت
اعتباری

بانه‌ها اعطای تسهیلات به مردم را با رعایت اعتبارسنجی دقیق و وثایق سهل‌تر، تسهیل کنند.

اعتبارسنجی

بانه‌ها تسهیلات را به‌صورت هدفمند و صحیح به بخش‌های مختلف تولیدی اعطا کنند.

تسهیلات
هدفمند

بانه‌ها تخصیص اعتبارات و تسهیلات بانکی به بخش‌های غیرمولد را متوقف کنند.

توقف
پرداخت

بانه‌ها مراقبت‌های لازم در زمینه کنترل مقداری ترازنامه بانه‌ها را به‌صورت دقیق انجام دهند.

کنترل
ترازنامه

بانه‌ها مدیریت نقدینگی را به‌صورت جدی در دستور کار قرار داده و نظارت هوشمند بر مصرف تسهیلات را عملیاتی سازند.

نظارت
هوشمند

اضافه‌برداشت بانه‌ها از بانک مرکزی طبق قانون بودجه ۱۴۰۱ جز با سپردن وثایق معتبر، ممنوع است.

ممنوعیت
اضافه
برداشت

مدال طلای اکسپوی دبی برای فرزند بانک کشاورزی

رشته ریاضی فیزیک را انتخاب کردم و حتی تلسکوپ داشتم و ستاره‌ها را نگاه می‌کردم. مدتی هم عکاسی نجومی را دنبال کردم

تا اینکه با جشنواره نجوم آشنا شدم و سال گذشته برای نخستین بار در این جشنواره شرکت کردم. دور اول این جشنواره به صورت ملی برگزار شد و موفق شدم در جمع ۱۰ نفر برگزیده قرار بگیرم. در این مرحله در جشنواره ابن سینا شرکت کردم که این جشنواره زیر نظر سازمان اختراعات جهانی برگزار می‌شود. در این رویداد از ۱۶۰ کشور دنیا شرکت‌کننده داشت. در این رویداد موفق به کسب مدال برنز شدم. بعد از آن در قالب تیم ایران به اکسپوی دبی در کشور امارات برای مسابقات دبی اعزام شدیم و در این مسابقات موفق به کسب رتبه اول و مدال طلا شدم. در این رویداد نفراتی از ۲۷ کشور حضور داشتند.

این فرزند موفق خانواده بانک، از بانک کشاورزی هم چنین یاد و قدردانی می‌کند: از وقتی که چشمانم را باز کردم با بانک کشاورزی آشنا شدم و همیشه به این اسم حس خوبی داشتم. در حوزه کاری خودم هم همواره به موضوع استفاده از هوش مصنوعی در بهبود خدمات بانکی فکر می‌کنم.

فادیا علیلو که اخیراً در اکسپوی دبی به عنوان نماینده ایران موفق به کسب مدال طلای نجوم شد، فرزند بانک کشاورزی است. او فرزند آقای توحید علیلو و خانم هستی رحیمی است که هر دو از همکاران بانک در استان آذربایجان غربی هستند.

فادیا علیلو که ۱۷ سال سن دارد و دانش‌آموز ۱۰ ساله دوازدهم ریاضی فیزیک است، پیرامون این موفقیت به «پیام‌مهر» می‌گوید: از کودکی به نجوم علاقه‌مند بودم و به همین دلیل هم

موفقیت خانواده بانک

جایزه جهانی ۵۰۰ هزار دلاری هوش مصنوعی به فرزند بانک کشاورزی رسید

رویداد فناوری های پیشرفته حوزه هوش مصنوعی و بلاکچین اکسیپو ۲۰۲۰ دبی با افتخار آفرینی فرزند همکار پیشکسوت بانک کشاورزی خراسان جنوبی همراه بود.

استارتآپ و فناوری NSA Tech (ان اس ای تک) با رهبری دکتر حسین نیک کار (فرزند جناب آقای حمید رضا نیک کار همکار پیشکسوت بانک کشاورزی استان خراسان جنوبی) در رویداد فناوری های پیشرفته حوزه هوش مصنوعی و بلاکچین اکسیپو ۲۰۲۰ دبی، رتبه اول را کسب کرد.

در این رویداد رقبای قدرتمندی از کشورهای ایتالیا، سوئیس، آلمان، هلند، سوئد و چندین کشور دیگر حضور داشتند و این فناوری که با ذهن و خلاقیت کاملاً ایرانی ایجاد شده، توانست با نظر داوران مقام اول و تندیس مسابقات را کسب کند و همچنین جایزه مسابقات را به ارزش ۵۰۰ هزار دلار سرمایه گذاری دریافت کند.

فناوری NSA پیش از این به عنوان یکی از فناوری های برتر شرکت مایکروسافت در سال ۲۰۲۲-۲۰۲۱ و فناوری برتر ورزشی قطر در سال ۲۰۲۱ در حاشیه جام جهانی انتخاب شده بود.

بابک افشاری، نیروی خدماتی بخش خصوصی شعبه پلدشت از اعضای خوش فکر و خلاق بانک کشاورزی است که موفق به ثبت سه اختراع شده است. البته لازم به یادآوری اختراعات او بیشتر از این تعداد بوده و تاکنون سه مورد شامل «چاقوی برش فوم» «دستگاه مهار گاو» و «حباب هواگیری خودرو» ثبت شده است. وی می گوید: در کارتابلم ۱۶ پرونده اختراع دارم که تاکنون سه مورد ثبت قطعی شده و یک مورد هم در حال طی مراحل نهایی است.

ثبت سه اختراع از سوی همکار شعبه پلدشت

توصیه‌های رمضانیه

منبع: خطبه‌های سبز، گزیده‌ای از سخنان
آیت‌الله میرزا علی مشکینی در نماز جمعه قم

رمضان

ماه رمضان آمد آن بند دهان آمد

زد بر دهن بسته تا لذت لب بیند

آمد قدح روزه بشکست قدح‌ها را

تا منکر این عشرت بی‌باده طرب بیند

(دیوان شمس - غزل شماره ۶۳۴)

چون ماه رمضان است، چند توصیه هم به شما دوستان دارم:

اول اینکه بالاترین عبادت در این ماه چیست؟ بکوشید در این ماه، گناه نکنید و از شما گناه صادر نشود. این بر طبق روایات برترین عبادت‌هاست.

دوم اینکه با قرآن، بیشتر انس بگیرید. دقت کنید در قرآن، از ترجمه و تفسیر قرآن استفاده کنید. به هر علتی اگر قرآن را نمی‌توانید بخوانید، به آنکه می‌خواند گوش بدهید.

سوم، از دعا غفلت نکنید. اگر سواد دارید، دعای معصوم بخوانید. دعای معصوم یعنی دعایی که از زبان معصوم صادر شده که هیچ خطا و اشتباه و خلاف فصاحت و خلاف بلاغت هم در آن نیست. اگر هم سواد ندارید، هر چه می‌خواهید، خودتان از خدا بخواهید.

چهارم تا می‌توانید در این ماه کمک مالی کنید. چقدر خوب است که ثروتمندان هر شهری، ستادی تشکیل بدهند و از نیازمندی‌های سطح پایین اطلاع پیدا کنند و به آنها کمک نمایند، خاصه به ازدواج جوانان.

۱۰ نماد زیبای رمضان در جهان

ماه رمضان، ماه مهمانی خدا، در سراسر جهان با سنت‌های متنوع و جذابی جشن گرفته می‌شود. مسلمانان سراسر جهان این ماه را روزه می‌گیرند. این مراسم سالانه، به‌عنوان یکی از پنج رکن اصلی دین اسلام شناخته می‌شود. با توجه به گستردگی و قدمت دین اسلام، می‌توان آثار و شواهد آن را در فرهنگ‌ها و قوم‌های گوناگون به‌صورت‌های محلی و آمیخته با فرهنگ هر منطقه مشاهده کرد. این موضوع سبب شده است تا سنت‌های رایج این ماه در هر منطقه رنگ و بویی متفاوت به خود بگیرد. در این مطلب برخی از سنت‌های ماه رمضان را معرفی خواهیم کرد.

۱. گسترش شادی

با شروع ماه رمضان، مردمی که همدیگر را ملاقات می‌کنند شروع آن را با «رمضان مبارک» به یکدیگر تبریک می‌گویند.

۲. تمرکز کامل روی خدا

روزهای ماه رمضان با نماز شروع و پایان می‌یابد. مسلمانان همچنین در این مدت در مساجد حضور بیشتری دارند. در این مدت مردم مسلمان در طول روز از نوشیدن آب، خوردن غذا پرهیز می‌کنند و تنها دو وعده غذا به‌عنوان افطار و سحری میل می‌کنند.

۳. تلاش برای خوب بودن

مسلمانان در این ماه سعی می‌کنند به‌طور کامل از انجام گناهانی مانند طمع، خشم، دروغ و شایعه‌پراکنی پرهیز کنند. کسانی که به‌دنبال انجام کارهای نیک هستند، بخشی از دارایی خود را به‌عنوان زکات به فقرا می‌بخشند.

۴. شب‌های قدر

در لیلۃ‌القدر، مقدس‌ترین شب سال برای مسلمانان، مردم تا صبح دعا می‌کنند، چراکه اعتقاد دارند دعای آنها در این شب هزاران برابر بهتر از بقیه طول سال اجابت می‌شود.

۵. فانوس‌های زیبای مصر

فانوس‌ها در ماه رمضان یکی از زیباترین چشم‌اندازهای مصر را رقم می‌زنند. طبق افسانه‌ها، مصری‌ها در سال ۹۶۹ میلادی از ورود خلیفه معزالدین‌الله (خلیفه چهارم از خلفای فاطمی در تونس و خلیفه اول از خلفای فاطمی در مصر و چهاردهمین امام از امامان مذهب شیعه اسماعیلی) به قاهره، با روشن کردن صدها فانوس استقبال کردند. این مورد به‌صورت یک سنت درآمد و هنوز هم ادامه دارد.

۶. اعلام آغاز و پایان روز

در شهرهای مختلف جهان عرب، طلوع و غروب خورشید با شلیک یک توپ یادآوری می‌شود. در گذشته این کار به‌طور سنتی انجام می‌شد، بنابراین مردم می‌توانستند صدا را بشنوند و بر طبق آن عمل کنند، اما امروزه این کار تنها به‌صورت نمادین انجام می‌شود.

۷. گارانگائو

در روز چهاردهم ماه رمضان، در کشورهای حوزه خلیج فارس جشنی به نام گارانگائو (Garangao) گرفته می‌شود. این سنت سرگرم‌کننده برای کودکان به‌عنوان پاداشی به خاطر گرفتن روزه در نیمی از ماه است. در طول این جشن، کودکان پس از نماز مغرب، لباس‌های سنتی پوشیده و با همراه داشتن یک کیسه تزئین شده، در اطراف محله‌ها قدم زده و با خواندن آواز گارانگائو و ضربه زدن به سنگ به‌عنوان ریتم، از دیگران میوه و شیرینی دریافت می‌کنند. در گذشته به‌جای شیرینی، خرما، برنج و گندم (مواد تشکیل‌دهنده یک غذای قطری به نام هریس) هدیه می‌دادند.

۸. زدودن گناهان گذشته

در بخش‌هایی از کشور اندونزی، مسلمانان خود را در آبی که اعتقاد دارند مقدس است یا در چاه‌ها و چشمه‌های مقدس غوطه‌ور می‌کنند تا از نظر معنوی و جسمی قبل از ماه رمضان پاکیزه شوند. این مراسم سنتی پادوسان نام دارد. در این مراسم همچنین بین اعضای سالخورده خانواده غذا توزیع می‌شود.

۹. طبل‌زن ماه رمضان

شغل طبل‌زن‌ها یا درامرهای ماه رمضان که به‌عنوان مساهراتی شناخته می‌شوند، این است که هر روز صبح با عبور از خیابان‌ها و نواختن سازی ضربی و خواندن آوازهای مذهبی مردم را برای سحری بیدار کنند. این سنت تا به امروز در کشورهای حومه خلیج فارس ادامه دارد.

۱۰. شکستن افطار

گرچه هر کشوری غذاهای خوشمزه مخصوص خودش را برای افطار دارد، اما عموم مسلمانان، روزه خود در این وعده غذایی را با آب و خرما می‌شکنند. آماده شدن برای افطار معمولاً از چند ساعت قبل از غروب آفتاب شروع می‌شود. برخی از مردم غذای اضافی خود را با فقرا به اشتراک می‌گذارند یا حتی آنها را دعوت می‌کنند تا کنار یکدیگر افطار را میل کنند.

جهانگردان، رمضان ایران را چطور دیدند؟

از دوره صفوی، که تعداد زیادی مسافر خارجی به ایران سرازیر شدند، جنبه‌های مختلف حیات دینی و دنیوی ایرانیان ضبط و ثبت شد. اعیاد مذهبی نیز بخشی جدایی‌ناپذیر از این گزارش‌ها بود. ماه رمضان نیز، به خاطر تغییراتی که در سبک زندگی مردمان به وجود می‌آورد، از چشم مسافران خارجی دور نمانده است. در ادامه برخی از این گزارش‌ها را مرور می‌کنیم:

روایت جهانگرد روس

آفاناس کاتف، جهانگرد روس، در سال‌های ۱۶۲۳-۱۶۲۴ به ایران سفر کرد. او در بخش عیدهای ایرانیان درباره رمضان می‌نویسد:

رمضان دیگر عید ایرانیان است که مردمان در آن روزه می‌گیرند؛ بدین صورت که هیچکس در روز هیچ چیز نمی‌خورد و نمی‌آشامد. به محض اینکه آفتاب غروب کرد همه شروع به خوردن و آشامیدن می‌کنند و در میدان به تفریح می‌پردازند و نمایش‌های گوناگون نشان می‌دهند. همه شب، شمع‌ها و پیه‌سوزها و چراغ‌ها روشن است. روزه گرفتن برای آنها اجباری نیست هر کسی مایل باشد روزه می‌گیرد و کسی که مایل نباشد روزه نمی‌گیرد.

ژان شاردن

ژان شاردن، جهانگرد معروف فرانسوی، در بخشی از سفرنامه‌اش درباره اهمیت ماه رمضان در دربار شاهان صفوی می‌گوید: «شاه برای آنکه در ماه رمضان در تهران باشد سفر قزوین خود را لغو کرد». او در جای دیگری می‌نویسد: «مردم در آخرین روز رمضان ماه را دیدند و شادمانی بسیار کردند؛ زیرا ماه روزه‌داری‌شان به پایان رسیده بود.»

انگلبرت کمپفر آلمانی

انگلبرت کمپفر آلمانی که در سال ۱۶۸۳ میلادی (زمان شاه عباس صفوی) سفیر دولت سوئد در ایران شد. در بخشی از سفرنامه خود درباره مناسبت‌های شب‌های قدر می‌نویسد: «مردم در این شب‌ها، که شب‌های استجاب دعا هستند، در مساجد یا در خانه‌ها به دعا و نیایش می‌پردازند». او همچنین در صفحات دیگری درباره اهمیت ماه رمضان آورده است:

از اعیاد دینی، عید پایان ماه رمضان است که آن را فصل روزه می‌گویند. در این ماه مردم همه در روز می‌خوابند و هنگام عصر بلند می‌شوند. هر روز غروب در مرکز شهر توپ می‌اندازند تا هنگام افطار را خبر دهند. مردم با شنیدن صدای توپ از خواب برمی‌خیزند و غذا می‌خورند، سپس قرآن و نماز می‌خوانند. در نیمه‌شب دوباره غذا می‌خورند و شب را به روز می‌رسانند و با دمیدن سپیده صبح دوباره می‌خوابند.

هنری مارتین

هنری مارتین کشیش انگلیسی بود که در سال ۱۱۹۰ خورشیدی به ایران آمد. او از روزه و ماه رمضان گزارش می‌دهد؛ می‌گوید به‌سادگی متوجه شده‌ام که مردم یک شوق آتشین به دین و یک هیجان شدید به ریاضت‌های سفت‌وسخت دارند. مارتین اشاره می‌کند که در ظهر تمام شهر به مسجد جامع می‌رفتند و ماه رمضان را همه خانواده نصفه‌شب برای غذا خوردن بی‌موقع، به‌منظور تقویت خودشان و برای پرهیز از خوردن در روز، برمی‌خاستند.

روایت فرستاده ژاپن

یوشیدا ماساهارو، نماینده ژاپن در ایران در سال ۱۲۵۹ شمسی که در واقع نخستین فرستاده ژاپن به دربار ناصرالدین‌شاه بود، درباره آداب و رسوم این ماه می‌نویسد: «ایرانیان در این مدت به نماز، نیایش و عبادت خداوند می‌پردازند و اعتقاد دارند که در این ماه روزه فقط نخوردن و نیاشامیدن نیست؛ بلکه هر مؤمنی واجب است که چشم خود را از نامحرمان بپوشاند و در معاملات دروغ نگوید و غیبت نکند.»

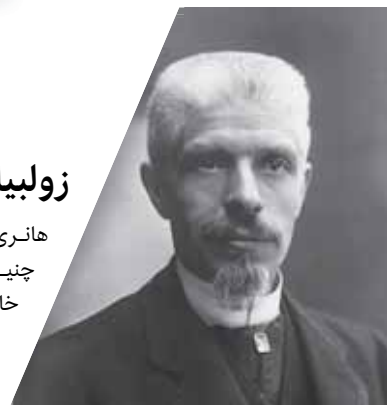
مادام دیولافوا

دیولافوا، کاوشگر فرانسوی، در ماه رمضان سال ۱۲۶۳ خورشیدی قصد داشت به مساجد و اماکن مذهبی اصفهان برود؛ اما گویا دینداران از وارد شدن او، که غیر مسلمان بود، جلوگیری کردند: سه روز تا پایان ماه رمضان مانده بود و دیگر وقت آن بود که برویم و از مسجدها و بناهای مذهبی و تاریخی اصفهان دیدن کنیم. متأسفانه ظل‌السلطان، حکمران مقتدر اصفهان، در این روزها سفر رفته بود و سردار میرزا تقی‌خان در غیاب او اداره امور را به عهده داشت. او آنقدر قدرتمند نبود که بتواند به اولیای متعصب این بناهای مذهبی دستور دهد که اجازه ورود بدهند.

زولبیا و دالمانی

هانری دالمانی فرانسوی در سال ۱۲۸۶ شمسی درباره آداب ماه رمضان به بازار نظر افکنده و چنین آورده است: «در هر افطاری سینی‌های زولبیای گرم آنها به یک چشم به هم زدن خالی می‌شود. این دسر مخصوص ماه رمضان است.»

خرما، قوت رمضان

خرما یکی از غنی‌ترین خوراکی‌های جهان است که مقادیر قابل توجهی از فیبر، پتاسیم و کلسیم را وارد بدن می‌کند. حتی در روایات اسلامی هم از زبان پیامبر اسلام به مسلمانان توصیه شده است که روزه خود را با خوردن خرما باز کنند. خرما که از میوه‌های بومی خاورمیانه و مناطق صحرایی و استوایی است، انواع گوناگونی هم دارد. کربوهیدرات نهفته در خرما، این میوه کوچک را از انرژی سرشار می‌کند و شما با مصرف آن می‌توانید هوس استفاده از خوراکی‌های شیرین را به خوبی در خود کنترل کنید. در ادامه این مطلب با ۵ مورد از مهم‌ترین فواید خرما آشنا می‌شویم. این فواید عبارتند از:

احساس سیری مطلوبی به شما می‌دهد

خرما یکی از میوه‌های سرشار از فیبر محلول و خصوصاً پکتین است. اما این فیبر چگونه سیری مطلوبی به وجود می‌آورد؟ این فیبرها که آب را جذب می‌کنند، حجم مایعات جمع شده در معده را افزایش می‌دهند و در نتیجه معده را برای مدت طولانی‌تری پُر نگه می‌دارند که خودبه‌خود حس سیری را به وجود می‌آورد. مصرف خرما، هم در وعده سحری و هم در وعده افطاری، شما را سیر نگه می‌دارد و به کنترل اشتهای شما کمک می‌کند.

به برطرف کردن یبوست کمک می‌کند

خوراکی‌هایی مانند خرما که سرشار از فیبر غذایی هستند باید نقش همیشگی و مشخصی در رژیم غذایی داشته باشند. توصیه متخصصان هم این است که روزانه حداقل ۲۰ تا ۳۰ گرم فیبر غذایی دریافت کنید تا وضعیت هضم و دفع خوبی داشته باشید. یافته‌های علمی نشان می‌دهند که افزایش دریافت فیبر غذایی، حجم مدفوع را بیشتر می‌کند و مدت‌زمان جابه‌جایی آن را در روده کاهش می‌دهد. مجموعه این روند به پیشگیری از یبوست کمک می‌کند. یکی از عارضه‌های گوارشی شایع در ماه رمضان، همین مشکل یبوست است که خوشبختانه با استفاده از خرما درمان‌پذیر خواهد بود.

برای سلامت قلب مفید است

خرما به‌عنوان یکی از بهترین منابع غذایی برای دریافت پتاسیم شناخته می‌شود. این ماده معدنی ضروری هم در حفظ مایعات بدن دخیل است و هم تعادل الکترولیت‌ها را حفظ می‌کند. به‌علاوه، پتاسیم در تنظیم فشار خون، تنظیم نبض قلب و وضعیت انتقال‌دهنده‌های عصبی هم نقش مهمی دارد. تحقیقات نشان داده‌اند که رژیم غذایی سرشار از پتاسیم از طرفی به کاهش فشار خون کمک می‌کند و از طرف دیگر نقش مهمی در محافظت از سلامت قلبی-عروقی ایفا می‌کند که درنهایت به کاهش خطر حملات قلبی منتهی می‌شود.

با هوس خوراکی‌های شیرین مقابله می‌کند

بدن پس از ساعات روزه‌داری طولانی ناخودآگاه به سمت خوراکی‌های سرشار از کربوهیدرات (خصوصاً انواع شیرین) تمایل پیدا می‌کند. در این روند، قند خون سریعاً به محدوده عادی بازمی‌گردد. اما برای پیشگیری از افزایش وزن بی‌رویه و جلوگیری از نوسانات قند خون باید از منابع کربوهیدراتی حاوی قند طبیعی مانند خرما استفاده کنید.

سیستم عصبی را تقویت می‌کند و سطح انرژی را افزایش می‌دهد

خرما حاوی مقادیر متوسطی از ویتامین‌های B1، B2، نیاسین (B3) و B6 دارد و بنابراین به تامین بخشی از نیازهای بدن به ویتامین‌های B کمک می‌کند. این ویتامین‌های نام برده در متابولیسم کردن کربوهیدرات‌ها، پروتئین‌ها و چربی‌ها نقش مهمی دارند و در واقع، انرژی را از این ترکیبات مغذی استخراج می‌کنند. عملکرد سیستم عصبی هم به همین ویتامین‌ها وابسته است. اگر سطح ویتامین‌های B در بدن کاهش پیدا کند، معمولاً مشکلاتی مانند کاهش انرژی، احساس ضعف، خستگی و اختلال تمرکز به‌وجود می‌آیند. بنابراین، برای اینکه ماه رمضان را با شادابی و بدون مشکلات عصبی پشت سر بگذارید، در وعده‌های غذایی حتماً از خرما استفاده کنید.

ماه رمضان، ورزش را فراموش نکنید

از آنجا که امسال نیز ماه مبارک رمضان با شیوع کرونا هم‌زمان شده است، روزه‌داران باید قدری بیشتر مراقب حفظ سلامت خود باشند. اما چگونه باید در طول ماه رمضان ورزش را ادامه داد؟ تداوم ورزش، راهی مناسب برای سلامت و لذت بردن بیشتر از این ماه است. اگر فرد اصول تغذیه‌ای صحیح را رعایت کند، می‌تواند در کنار روزه‌داری به ورزشی منظم و ملایم نیز بپردازد و این‌گونه سلامت جسمی خود را تأمین کند. در ضمن این نکته مهم را در نظر داشته باشید که قطع تمام فعالیت‌ها به مدت یک ماه، ممکن است قدرت و استقامت قلبی - عروقی شما را با مشکل مواجه سازد.

شدت ورزش خود را کاهش دهید؛ برای جلوگیری از ضعف قوای جسمانی در ماه رمضان باید از انجام حرکات سنگین ورزشی اجتناب کرد.

تداوم در فعالیت‌های بدنی مهم است؛ با اینکه شاید در ماه مبارک رمضان، فرصت زیادی برای ورزش و انجام تمرینات بدنی نباشد، اما حداقل ۳۰-۲۰ دقیقه فعالیت هم کمک زیادی به حفظ سلامت و وزن مناسب می‌کند.

زمان مناسبی را برای ورزش انتخاب کنید؛ به‌جای اینکه هر زمان راحت بودید ورزش کنید، زمانی را انتخاب کنید که بیشترین میزان انرژی را دارید و ورزش لطمه‌ای به روزه شما نمی‌زند.

ورزش مناسبی را انتخاب کنید؛ بهترین ورزش در طول ماه رمضان، پیاده‌روی و ورزش‌های هوازی، ۲ تا ۳ ساعت پس از صرف افطار است، چرا که از گرفتگی عضلات پیشگیری می‌کند.

از ورزش در محیط‌های گرم خودداری کنید؛ با توجه به اینکه مجاز به مصرف مایعات نیستید، از ورزش در محیط گرم و مرطوب یا با لباس‌های گرم و چسبان خودداری کنید.

شیوه تدوین مقالات

رتبه‌های قابل توجه در تولید مقالات علمی کشور به بحث روز تبدیل شده است و براساس شاخص تعداد مقالات و تعداد موارد استناد به آنها موفقیت‌های چشمگیری را به تولیدکنندگان این مقالات نسبت می‌دهند؛ اما باید توجه داشته باشیم که تولید دانش، تنها به تعداد و حجم مقالاتی که ارائه می‌شود بستگی ندارد؛ بلکه غنای محتوا، تازگی و شیوه‌ارایه صحیح و بسیاری از عوامل دیگر در این میان تعیین‌کننده‌اند.

بانک تخصصی کشاورزی نیز باید قدم در این راه بگذارد تا از این قافله علم عقب نیفتد و همکاران ارجمند با بهره‌گیری از تخصص و توانمندی‌های خود با انجام پژوهش و ارایه مقالات پرمحتوا که محصول آن اعتلای دانش و در نتیجه بهبود کیفی و کمی زندگی خواهد بود؛ ما را در چاپ و انتشار مطالب پرمحتوا یاری رسانند. از این‌رو، بر آن شدیم تا بعضی اصول و قواعد اولیه را برای تهیه و تدوین مقالات به اطلاع همکاران گرامی برسانیم و تقاضا کنیم پیش از ارسال مطلب موارد زیر را به دقت رعایت کنند.

۱- مقالات ارسال شده نباید قبلاً در هیچ نشریه دیگری چاپ شده باشد.
۲- حجم مقاله از حدود هزار و ۵۰۰ کلمه تجاوز نکند. مقالات طولانی حتماً به همراه خلاصه (با حداکثر هزار و ۵۰۰ کلمه) ارسال شود.

۳- متن اصلی مقالات ترجمه شده به همراه ترجمه آن ارسال شود.

۴- پیام‌مهر در ویرایش و تلخیص مطالب آزاد است.

۵- چارچوب مقاله نظام‌مند و شامل تمام بخش‌های مقدمه، شرح موضوع، بحث، نتیجه‌گیری و منابع باشد.

۶- عنوان مقاله کوتاه و معرف محتوای آن باشد.

۷- عنوان جداول، تصاویر و نمودارها گویا و روشن باشد.

۸- نام، نام‌خانوادگی، تحصیلات یا تخصص مرتبط با موضوع مقاله، سمت و محل خدمت و شماره تلفن خود را در زیر عنوان مقاله ذکر کنید.

۹- میان بخش‌های مختلف مقاله هماهنگی و ارتباط منطقی وجود داشته باشد و انسجام و توالی مطالب حفظ شود.

۱۰- فهرست منابع و مراجع با توجه به موارد زیر آورده شود.

۱۰-۱- ترتیب ارجاع کتاب

نام‌خانوادگی نویسنده، نام نویسنده (نام مترجم یا مصحح)، عنوان اثر، نام ناشر، محل انتشار، سال انتشار و شماره صفحه

۱۰-۲- ترتیب ارجاع نشریه یا مجله

نام‌خانوادگی نویسنده، نام نویسنده، عنوان مقاله، نام مجله (نشریه)، سال، دوره، شماره و صفحه

۱۰-۳- ارجاع اینترنت

در صورت استفاده از وبسایت‌های اینترنتی ذکر نشانی دقیق صفحه ضروری است و به‌طور جدی از ارایه‌واژه اینترنت به‌عنوان ماخذ خودداری کنید.

۱۱- وقتی واژه‌های فنی، اصطلاحات یا عناوین خاصی برای اولین بار در متن به‌کار می‌رود شماره‌ای (توک) در بالای کلمه مورد نظر قرار گیرد و سپس در قسمت زیرنویس معنی آن اصطلاح یا طرز نوشتن آن کلمه به انگلیسی یا زبان دیگر آورده شود.

توجه: فقط واژه‌هایی که قبلاً به‌کار برده نشده، معادل خارجی آنها در انتهای مقاله بیاید.

۱۲- نقل قول‌ها داخل گیومه باشد.

۱۳- مقالات تنها از طریق ایمیل ماهنامه پیام‌مهر به آدرس payamemehr@agri-bank.com ارسال شود و از ارسال مقالات به‌صورت کتبی و فاقد فایل word خودداری کنید.

۱۴- مقالاتی که به‌طور خلاصه در ماهنامه چاپ می‌شود را می‌توانید به‌طور کامل در وبسایت اصلی بانک بخش پیام‌مهر بخوانید.

در این سال زراعی نیز همراه کشاورزان هستیم

تأمین مالی موجب تحکیم امنیت غذایی

مرکز ارتباط سبزر: ۰۲۱-۸۱۳۰۱
اداره کل روابط عمومی و همکاری های بین الملل
keshavarzibank
www.bki.ir

